

MÄNTTÄ-VILPPULAN KUNTA

Mänttä-Vilppulan kaupunki Keskustataajaman osayleiskaava

LUONTOSELVITYS

Nuottajärvi, Partanen, Parkkima

18.11.2015

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	1
2	Lähtöaineisto.....	1
3	Tutkimusmenetelmät.....	2
3.1	Maastotyö ja raportointi	2
3.2	Kohteiden arvottaminen	2
3.3	Uhanalaisuusluokitus.....	3
3.4	Luontotyyppien uhanalaisuus	3
4	Alueen nykytila.....	4
4.1	Kallio- ja maaperä	4
4.2	Pohjavesi ja pintavesi.....	5
4.3	Kasvillisuuden ja luontotyyppien yleispiirteet.....	7
4.4	Luonnonsuojelu- ja Natura 2000 –alueet	12
4.5	Liito-orava	12
4.6	Linnusto	15
4.7	Uhanalaiset luontotyypit ja lajit	20
4.8	Luontodirektiivin IV a lajit, lintudirektiivilajit	20
4.9	Luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet ja kohteet.....	21
5	Johtopäätökset	43

Pohjakartat ja ilmakuva © Maanmittauslaitos 2015

Valokuvat © FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2015

Liitteet

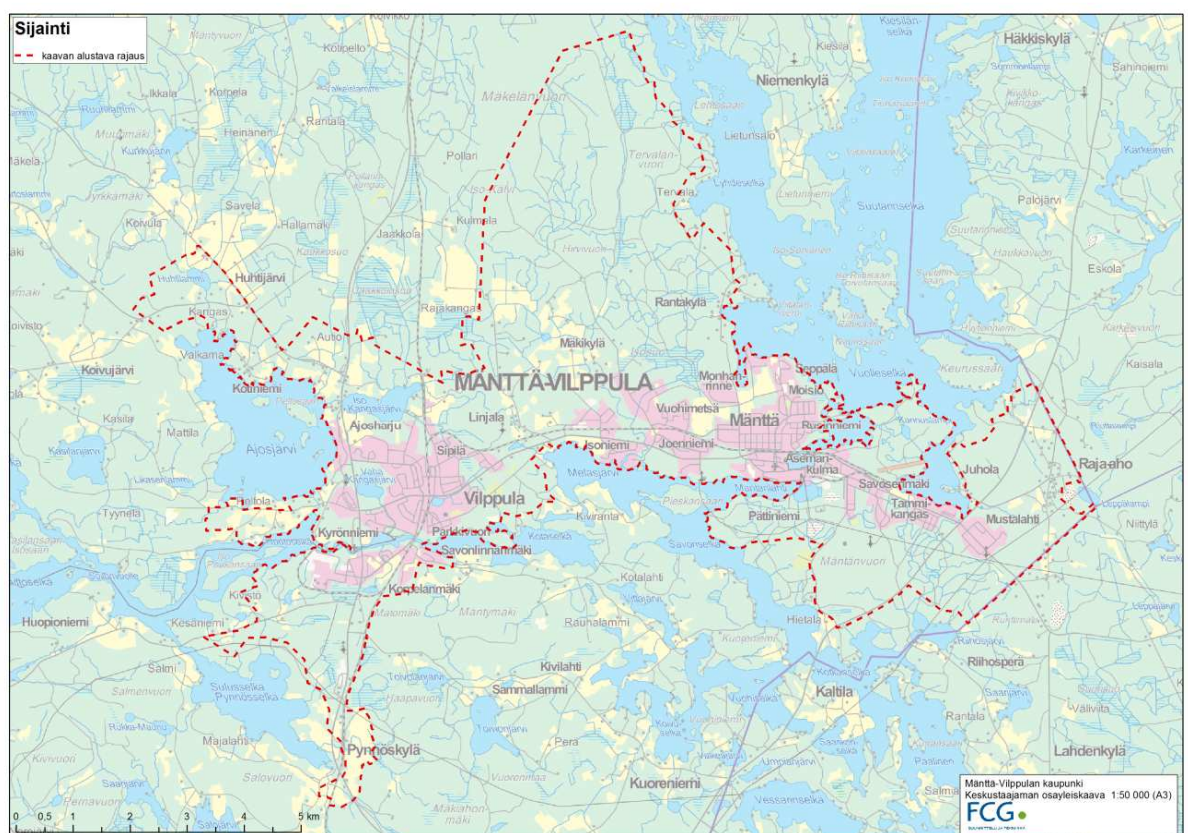
Liite 1. Arvokkaat luontokohteet

18.11.2015

Mänttä-Vilppulan kaupunki Keskustataajaman osayleiskaava

1 Johdanto

Tämä luontoselvitys on tehty Mänttä-Vilppulan kunnalle yleiskaavoitusta varten. Työn tavoitteena oli, että maankäytön suunnittelussa voidaan huomioida alueen luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen sekä kasvillisuudeltaan ja eläimistöltään arvokkaat alueet. Selvityksen tekivät Mänttä-Vilppulan kaupungin toimeksiannosta FM biologi Marja Nuottajärvi, FM biologi Janne Partanen ja FM biologi Tiina Parkkima FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:stä.

Kuva 1. Selvitysalue kattaa sekä Mäntän että Vilppulan keskustat sekä näiden läheiset alueet (Pohjakartta © MML 2015).

2 Lähtöaineisto

Työn kannalta keskeisimmät lähteet olivat:

- Pirkanmaan ELY-keskus: Uhanalaisten lajien havaintotiedot selvitysalueella 5.3.2014.
- Suunnittelukeskus Oy 2004: Luontoselvitykset Monhanlahden, Sammallahden ja Kannusniemen-Sassin alueilta. Mäntän kaupunki.
- FCG Suunnittelukeskus Oy 2007: Korvensyrjänkallion-Kortepoukaman osayleiskaavan muutos, luontoselvitys. Mäntän kaupunki.
- Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleksi 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <<http://atlas3.lintuatlas.fi>> (25.09.2015]) ISBN 978-952-10-6918-5.
- GTK 2015: Digitaalinen maaperäaineisto 1:200 000.

18.11.2015

- Luonnonvarakeskus 2015: Kasvupaikat.
- OIVA 2015: Luonnonsuojelualueet, Natura-alueet ja pohjavesialueet.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen laji- en uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäris- tökeskus.
- Raunio, A. Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa I: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristö 8/2008.
- Raunio, A. Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa II: Luontotyyppien kuvaukset.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoit-uksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suo- men ympäristökeskus.
- Toivonen, H. & Leivo, A. 1997: Kasvillisuuskartoituksessa käytettävä kasvilli- suus- ja kasvupaikkaluokitus. Kokeiluversio. Metsähallituksen luonnonsuojelujul- kaisuja. Sarja A; 14.

3 Tutkimusmenetelmät

3.1 Maastotyö ja raportointi

Maastotyöt kohdistettiin niille kaavoitettavan alueen osille, joille ollaan kaavassa osoit- tamassa muuttuvaa maankäyttöä sekä alueille, joille lähtötietojen sekä ilmakuva- ja karttatarkastelujen perusteella ennakoitiin sijoittuvan luontoarvoja.

Liito-oravan esiintymistä selvitetiin inventoinnilla, jonka maastotyöt suoritettiin 15. - 16.4.2015. Maastotyöhön osallistui kaksi biologia ja aikaa inventointiin käytettiin yh- teensä 40 tuntia. Maastossa käytiin läpi ne liito-oravalle soveliaat metsäkuviot, jotka si- joittuvat kaavan maankäytön muutosalueille. Liito-oravien elinympäristöksi sovelialta metsäalueilta (varttuneet ja vanhat kuusivaltaiset sekametsät) etsittiin liito-oravien pa- panoita mahdollisten pesimä- oleskelu- ja ruokapuiden juurilta (erityisesti kuusi ja haa- pa). Liito-oravan lepäily-, ruokailu-, ja lisääntymispuun tunnistaminen tapahtui papa- noiden perusteella. Papanoiden tuoreus ja määrä arvioitiin silmämääräisesti. Pa- panapuun rinnankorkeuslähimitta mitattiin ja katsottiin, onko puussa koloja tai risupe- siä. Lisäksi arvioitiin lajille soveltuvan metsäalueen laajuus ja kulkuyhteydet esiintymäl- tä ympäröiville metsäalueille. Lisääntymis- ja levähdyspaikaksi (ydinalue) on rajattu alue, jolle papanapuut keskittyvät ja kohde on puustollisesti lajille ominainen.

Selvitysalueen kasvillisuutta ja luontotyyppejä selvitetiin maastokäynneillä 24.– 27.8.2015, jonka jälkeen selvitys työstettiin kartoille ja raportiksi. Inventoinnin tavoit- teena oli saada yleiskuva alueen kasvupaikkaolosuhteista sekä tunnistaa arvokkaimmat luontokohteet.

Työssä selvitetiin mm. luonnonsuojelulain (LSL 29 §), metsälain (Metsäl 10 §), vesi- lain (VeL luku 2:11 §) suojeltujen luontotyyppien sekä uhanalaisten luontotyyppien (Raunio ym. 2008) esiintyminen alueella. Lisäksi on huomioitu arvokkaat kasvillisuus- kohteet sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät aluekokonaisuudet.

3.2 Kohteiden arvottaminen

Luontokohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta, luonnon monimuotoisuutta lajitasolla sekä kohteen toiminnallista merkitystä lajistolle. Arvoluokitus pohjautuu seuraavaan jaotukseen (pääosin Söderman 2003):

18.11.2015

- a) Kansainvälisesti arvokkaat kohteet. Tähän ryhmään kuuluvat Natura 2000 – verkoston alueet, Ramsar -alueet ja kansainvälisesti merkittävät kosteikot ja lintualueet (IBA -alueet).
- b) Kansallisesti arvokkaat kohteet. Kansallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat kansallispuistot, luonnonpuistot, suojeluohjelmien kohteet, erämaa-alueet, koskiensuojelulain mukaiset vesistöt, valtakunnallisten suojeluohjelmien kriteerit täyttävät kohteet, kansallisesti tärkeät lintuvesialueet (FINIBA -alueet), kohteet, joilla on luonnonsuojelulain luontotyyppinä (LsL 29§), äärimmäisen ja erittäin uhanalaisten sekä vaarantuneiden lajien esiintymispaikat, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat ja muut arvokkaat luonnonsuojelualueet. Lisäksi kansallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemat ja kulttuurimaisemat.
- c) Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet. Tähän ryhmään kuuluvat valtakunnallisissa suojeluohjelmissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet, seutu- ja maakuntakaavan suojelualuevaraukset, alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja maakunnallisesti/seudullisesti merkittävät muut luontokohteet
- d) Paikallisesti arvokkaat kohteet. Paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat kohteet, joilla on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (MeL 10§), yleis- ja asemakaavojen suojeluvaraukset, paikallisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymispaikat sekä muut paikallisesti harvinaiset ja edustavat luontokohteet.
- e) Muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet. Kohteet, jotka eivät ole edellä mainituissa luokissa mutta, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta tärkeitä, esimerkiksi suuret yhtenäiset tavanomaisen luonnon alueet ja ekologiset käytävät. Lisäksi tähän luokkaan kuuluvat luonnonmuistomerkit.

3.3 Uhanalaisuusluokitus

Alueen uhanalaisista eliölajien tila selvitettiin ympäristöhallinnon uhanalaisrekisteristä (Hertta Eliölajit -tietokanta 5.3.2014).

Uhanalaisuusluokitus pohjautuu Punaisen kirjan 2010 esitykseen (Rassi ym. 2010). Uhanalaisia lajeja ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät (NT) lajit eivät ole uhanalaisia lajeja.

3.4 Luontotyyppien uhanalaisuus

Luontotyyppien uhanalaisuusluokitus pohjautuu Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin (Raunio ym. 2008a ja 2008b). Arviointi auttaa kohdentamaan suojelua, hoitoa, ennallistamista, tutkimusta ja seurantaa tarkoituksenmukaisesti. Uhanalaisuuden arvioinnissa Suomi on jaettu kahteen osa-alueeseen. Pohjois-Suomi vastaa pohjoisboreaalista metsäkasvillisuusvyöhykettä ja Etelä-Suomi hemi-, etelä- ja keskiboreaalista vyöhykettä.

Luontotyyppien uhanalaisuuden arvioinnissa käytetyt uhanalaisuusluokat vastaavat pääpiirteissään lajien uhanalaisuustarkastelussa käytettyjä luokkia. Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) luontotyypit.

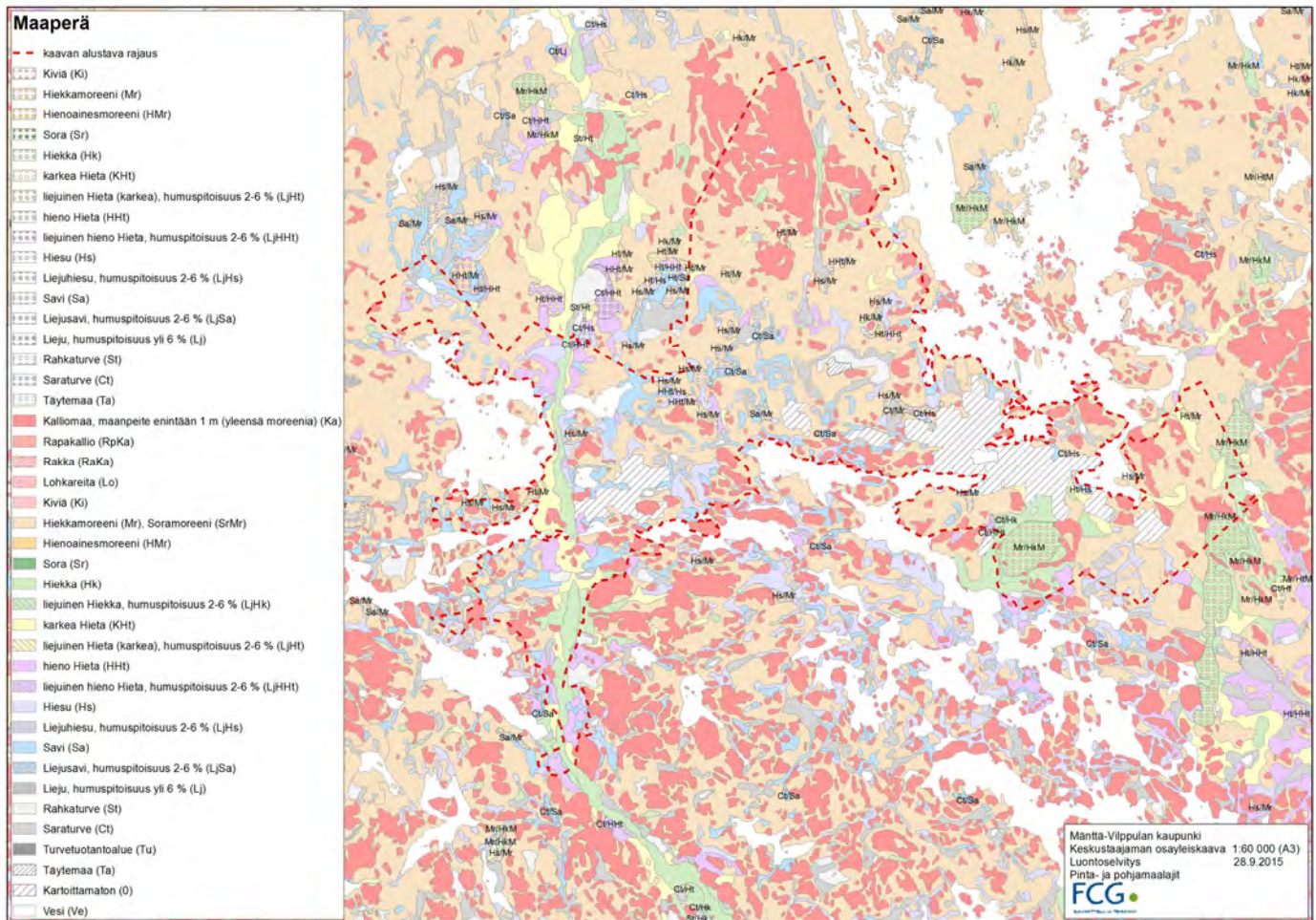
Luontotyyppi on silmälläpidettävä (NT), jos sen esiintymät ovat taantuneet tai se on harvinainen. Säilyvän (LC) luontotyyppin esiintymiin ei kohdistu merkittävää häviämisen uhkaa keskipitkällä aikavälillä. Luontotyyppi kuuluu luokkaan hävinnyt (RE), jos sen kaikki esiintymät ovat hävinneet tarkastelualueelta.

18.11.2015

4 Alueen nykytila

4.1 Kallio- ja maaperä

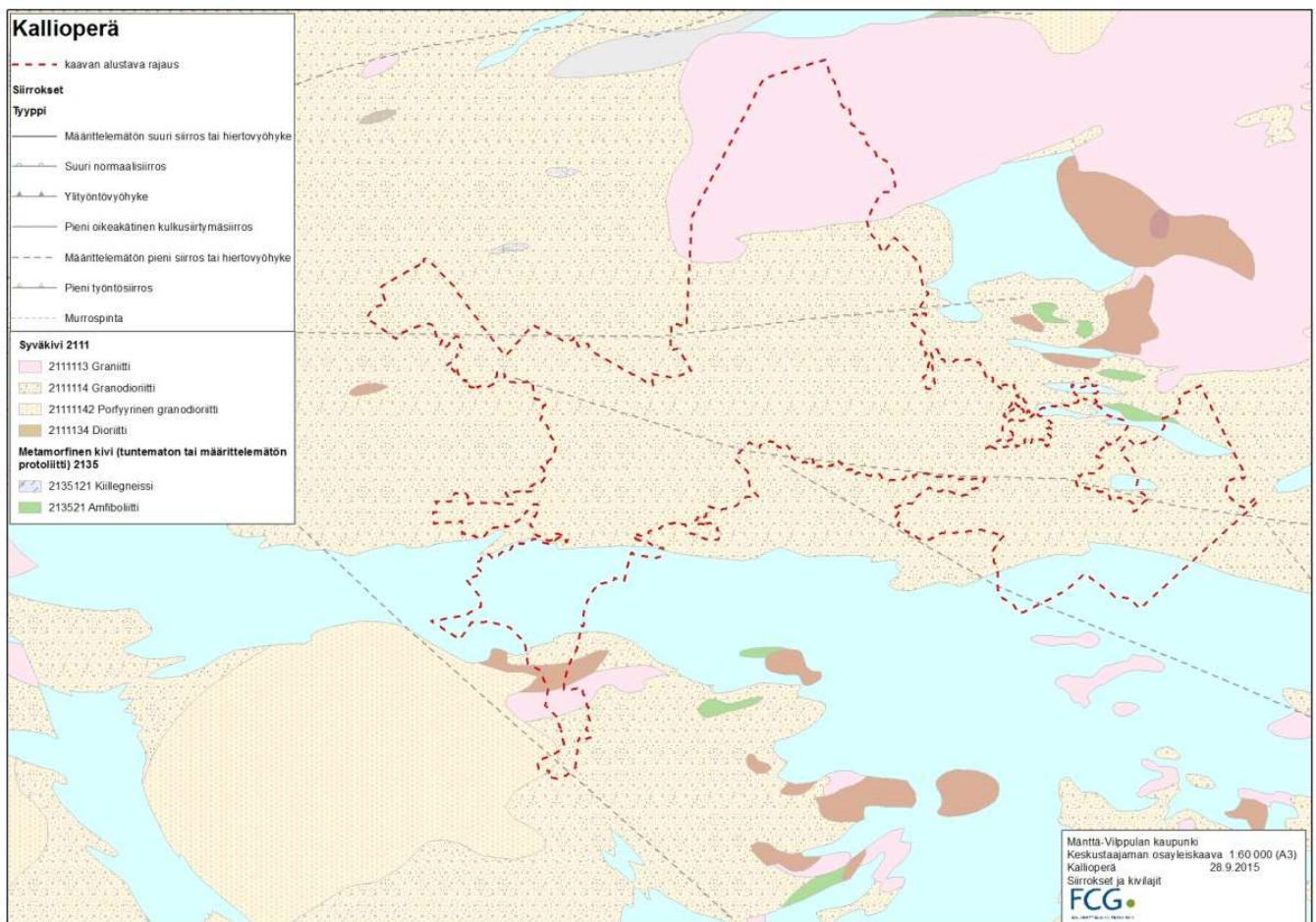
Maaperä on yleisesti alueella kalliomaata sekä hiekkamoreenia ja hiekkaa. Alueella on myös karkeaa hietaa, hienoa hietaa, hiesua, savea, saraturvetta sekä rahkaturvetta. Lisäksi alueella on vähäisiä määriä täytemaata, liejua sekä soraa. Selvitysalueella on osin kartoittamattomia alueita.

Kuva 2. Maaperän yleiskuva (© GTK 2015).

Selvitysalueen kallioperä on pääosin kiillegneissistä ja granodioriittia. Alueen pohjoisosassa ja osin myös eteläosassa on graniittia. Lisäksi alueen kallioperä muodostuu dioritiittistä/gabrosta ja amfiboliittistä.

18.11.2015

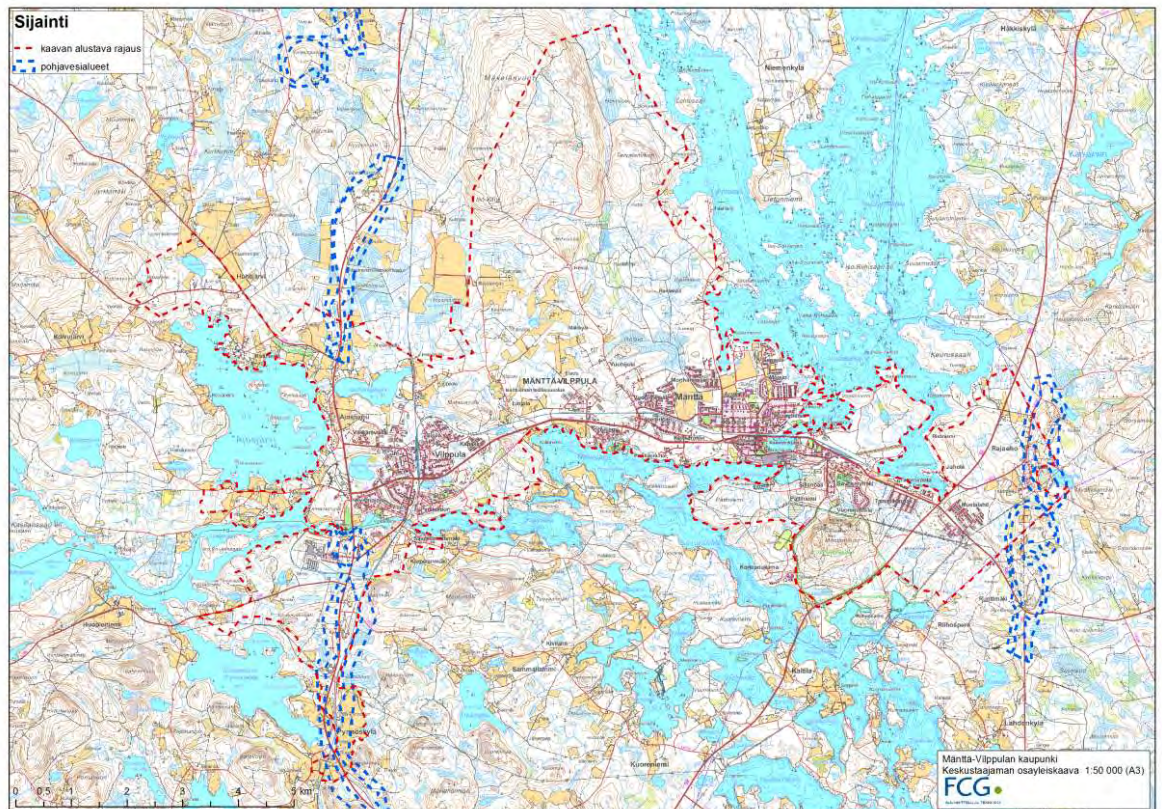

Kuva 3. Mänttä-Vilppulan kaava-alueen kallioperä (© GTK 2015).

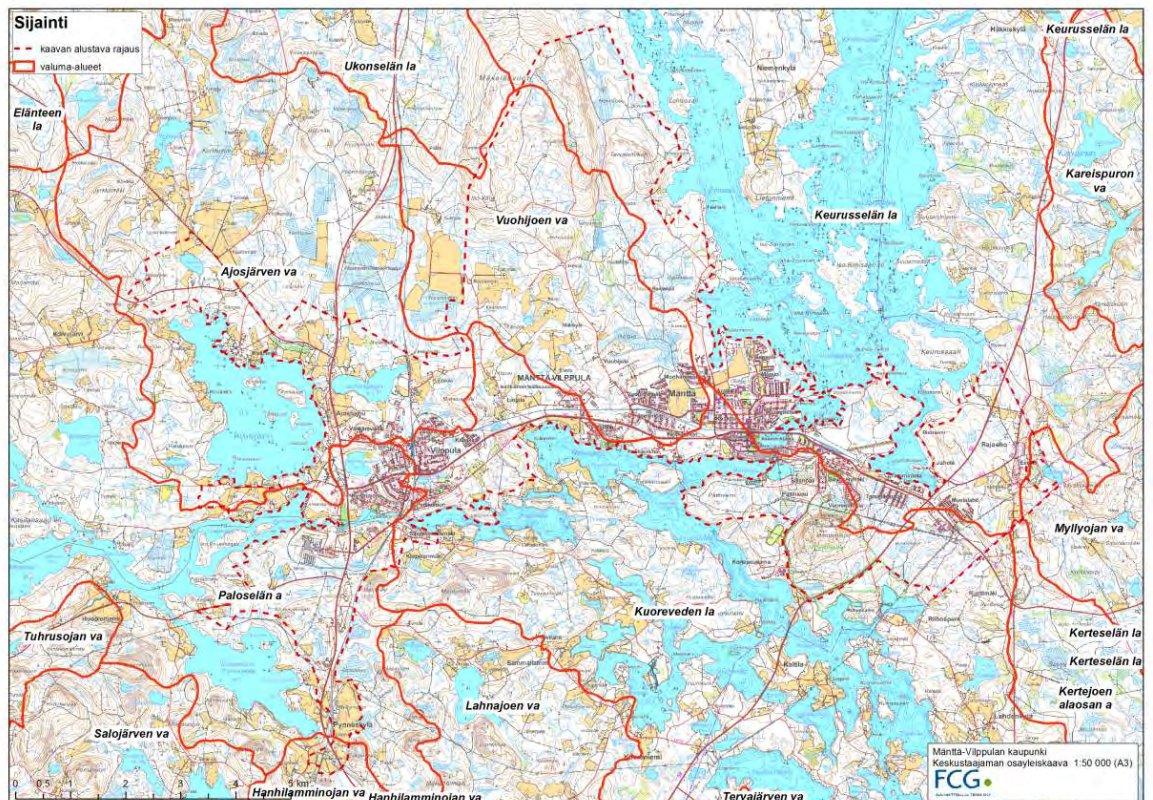
4.2 Pohjavesi ja pintavesi

Selvitysalueelle sijoittuu neljä pohjavesialuetta (kuva 4): luoteessa Pollarinkankaan pohjavesialue (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue), lounaassa Rautainharju (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue), kaakossa Runttimäki (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) sekä koillisessa Kirstinharju (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue). Selvitysalueelle sijoittuu useita valuma-alueita (kuva 5).

18.11.2015

Kuva 4. Selvitysalueelle sijoittuvat pohjavesialueet (© OIVA ympäristötietopalvelu 2015, pohjakartta MML 2015).

Kuva 5. Valuma-aluejako (© OIVA ympäristötietopalvelu 2015, pohjakartta MML 2015).

18.11.2015

4.3 Kasvillisuuden ja luontotyyppien yleispiirteet

Mänttä-Vilppula sijaitsee eteläboreaalisella kasvillisuusvyöhykkeellä, Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella (2b), jossa vallitseva metsätyyppi on tuore MT-tyyppin kangasmetsä. Kaavoitettavan selvitysalueen metsät ovat pääosin tuoretta mustikkatyyppin, suhteellisen intensiivisessä metsätaloustaloudessa olevaa kangasmetsämaata (MT). Paikalla paikoin alueella on lehtomaisen kankaan (OMT) metsäkuvioita sekä erilaisia lehdon vaihteluita, myös mustikkatyyppin turvekankaat ovat yleisiä selvitysalueella.

Metsät ja taajama-alueet

Selvitysalueella vallitsevat mustikkatyyppin (MT) tuoreet kankaat sekä käenkaali-mustikkatyyppin (OMT) lehtomaiset kankaat. Talousmetsäkäytössä metsät ovat pääosin tasaikäisiä ja -rakenteisia tuoreita kuusikankaita.

Selvitysalueella hallitsevat suuret vesistöt ja näin ollen rantametsiä on paljon. Paikoin rantametsä on edustavaa ja varttunutta, kuten vaikkapa Kukkarokiven eteläpuolella ja Lampistenniemen alueella. Rantojen tuntumassa vallitsevat paikoin lehtomaiset (OMT) kankaat ja niiden lomassa mosaiikkimaisesti vaihtelevat tuoreen lehdon (OMaT) laikut. Puustoltaan lehdot ovat kuusivaltaisia. Kenttäkerroksen tyypillisiä lajeja ovat hiirenporras, metsäalvejuuri, metsäimarre, korpi-imarre, käenkaali, oravanmarja, ojakellukka, metsäkurjenpolvi sekä lillukka. Vaateliaampaa lehtolajistoa esiintyy rehevimmillä kohteilla, joissa yleisinä ovat esimerkiksi sudenmarja ja puna-ailakki, sekä erilaiset lehtopensaat kuten mustaherukka, taikinamarja, paatsama sekä paikoitellen koiranheisi. Esimerkiksi Monhanlahdella metsä on paikoin hyvää lehtomaista kangasta, paikoin jopa hyvää tuoretta lehtoa. Puustoltaan alue on kuitenkin tasa-ikäistä hakkuukypsäköä talousmetsäkuusikkoa, jossa on joitakin lehtipuita joukossa.

Kukkarokiven eteläpuoleinen ranta-alue Mäntänlahdella, tenniskentästä etelään on edustavaa, varttunutta talousmetsää, alueella risteilee runsaasti ulkoilupolkuja. MT-tyyppin tuoreella kankaalla kasvaa myös yöviikkoa, joka suosii vanhoja metsiä. Paikoin metsä lähentelee lehtomaista kangasta. Rantapuustossa on myös järeitä kilpikaarnamäntyjä, valtapuustona on kuitenkin kuusi, joukossa verrattain järeitä kuusia. Honkahovin luoteispuolella on lehtomaisen kankaan ja MT-tyyppin kankaan mosaiikkia, puusto tasa-ikäistä. Lehtokasveja kuten jänönsalaattia ja hiirenporrasta kasvaa verrattain runsaastikin.

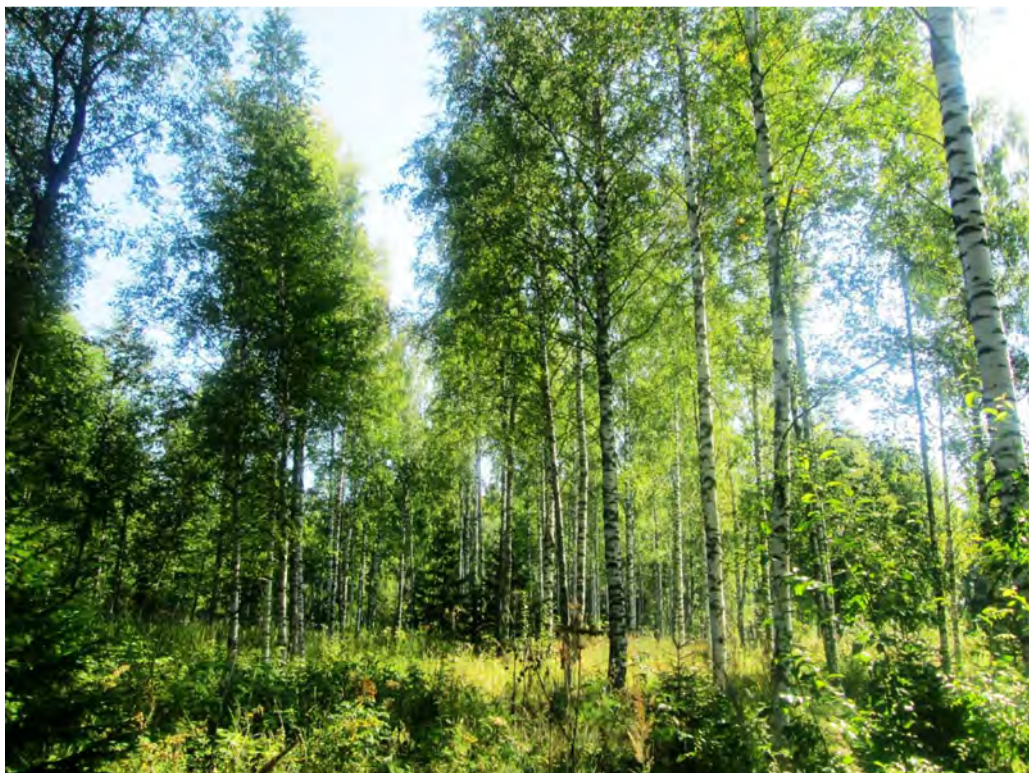
Yleisesti ottaen selvitysalueen metsät ovat hyvin vahvasti ihmisvaikutteisia ja intensiivisessä talouskäytössä olevaa metsämaata on runsaasti. Myös viljelysmaata löytyy rantojen lähistöltä, esimerkiksi Huutoselän pohjoisrannat sekä Ajosjärven etelärannat ovat suurelta osin maatalouskäytössä. Rehevämpiä metsätyyppejä, lehtoja ja käenkaali-mustikkatyyppin (OMT) lehtomaisia kankaita on pienialaisina kohteina eri puolilla selvitysalueella. Karuimmilla kohdilla pohjoispäässä Kälvinvuoren kallioalueella esiintyy myös jonkin verran puolukkatyyppin (VT) kuivahkoa mäntykangasta. Myös vanhoille pelloille istutettuja koivikoita sekä rantasekapuustoa esiintyy selvitysalueella runsaasti.

Mänttä-Vilppulan taajama-alueen kasvillisuus on kulttuurivaikutteista ja käsiteltyä. Selvitysalueen kasvillisuustyyppit muodostuvatkin taajama-alueella kulttuurivaikutteisista ja ihmisen muovaamista ympäristöistä, sekä intensiivisesti käsitellyistä talousmetsistä. Kaupungilla on myös paljon hoidettuja pihvoja sekä puistoja, ja hoitamattomia joutomaita, jotka nekin ovat vahvasti kulttuurilajiston ja jopa haitallisten vieraslajien, kuten lupiin, jättiputken sekä jättipalsamin vallitsemia.

18.11.2015

Kuva 6. Erityisen paljon haitallisia vieraslajeja löytyi Vuohijoen vanhalta kaatopaikalta. Kuvassa jättiputki sekä jättipalsami, jotka molemmat ovat haitallisia vieraslajeja

Kuva 7. Selvitysalueella on runsaasti vanhoille pelloille istutettuja koivikoita. Kuvassa Sassin lentokentän eteläpuolella sijaitseva koivikko.

18.11.2015

Kuva 8. Alueen itäosassa sijaitsee Kannusniemi-Sassin alue, jossa on pienlentokenttä. Lentokentän reunaniityillä on ketokasvillisuutta, kuten runsaasti ketoneilikkaa.

Kuva 9. Selvitysalueelle tyypillinen rantametsä (Lampistenniemi), jossa sekapuustoa ja lehtomaisen kankaan kasvillisuutta.

18.11.2015

Rannat ja vesistöt

Selvitysalueen rannat ovat suurelta osin ihmisvaikutteisia: ne ovat joko rakennettuja tai maatalouskäytössä. Huutoselän pohjoisranta on suurelta osin viljelysmaata tai rakennettua ympäristöä. Paikka paikoin alueelta löytyi edustaviakin rantametsiä, esimerkiksi Kannusniemen-Sassin alueen rannat, Lampistenniemi sekä Ajosjärven etelä- ja länsirantojen lehtoalueet.

Kuva 10. Mäkitalon lahden satama Huutoselän koillispuolella, taustalla siintää tehdasalue

Kuva 11. Huutoselän pohjoisrantaa

18.11.2015

Selvitysalueella on lukuisia pieniä lampia, joista suurin osa on erittäin rehevöityneitä ja umpeenkasvamassa. Iso-Kangasjärvellä on runsaasti mökkejä, teollisuusalue ja peltoja. Rantametsät ovat lehtipuustovaltaista heinittynyttä vanhaa peltoa sekä MT-tyypin käsiteltyä talousmetsäkangasta. Nurmisenlammi taas on erittäin ihmisvaikutteinen ja rehevöitynyt, miltei umpeenkasvanut lammikko Vuohijoen pohjoispäässä. Samoin Kotalammi, Huhtilammi, Pitkonlammi sekä Vähä-Kangasjärvi ovat rehevöityneitä, ihmisvaikutteisia vesistöjä peltojen ja viljelysmaan tai ihmisvaikutuksen piirissä.

Kuva 12. Nurmisenlammi.

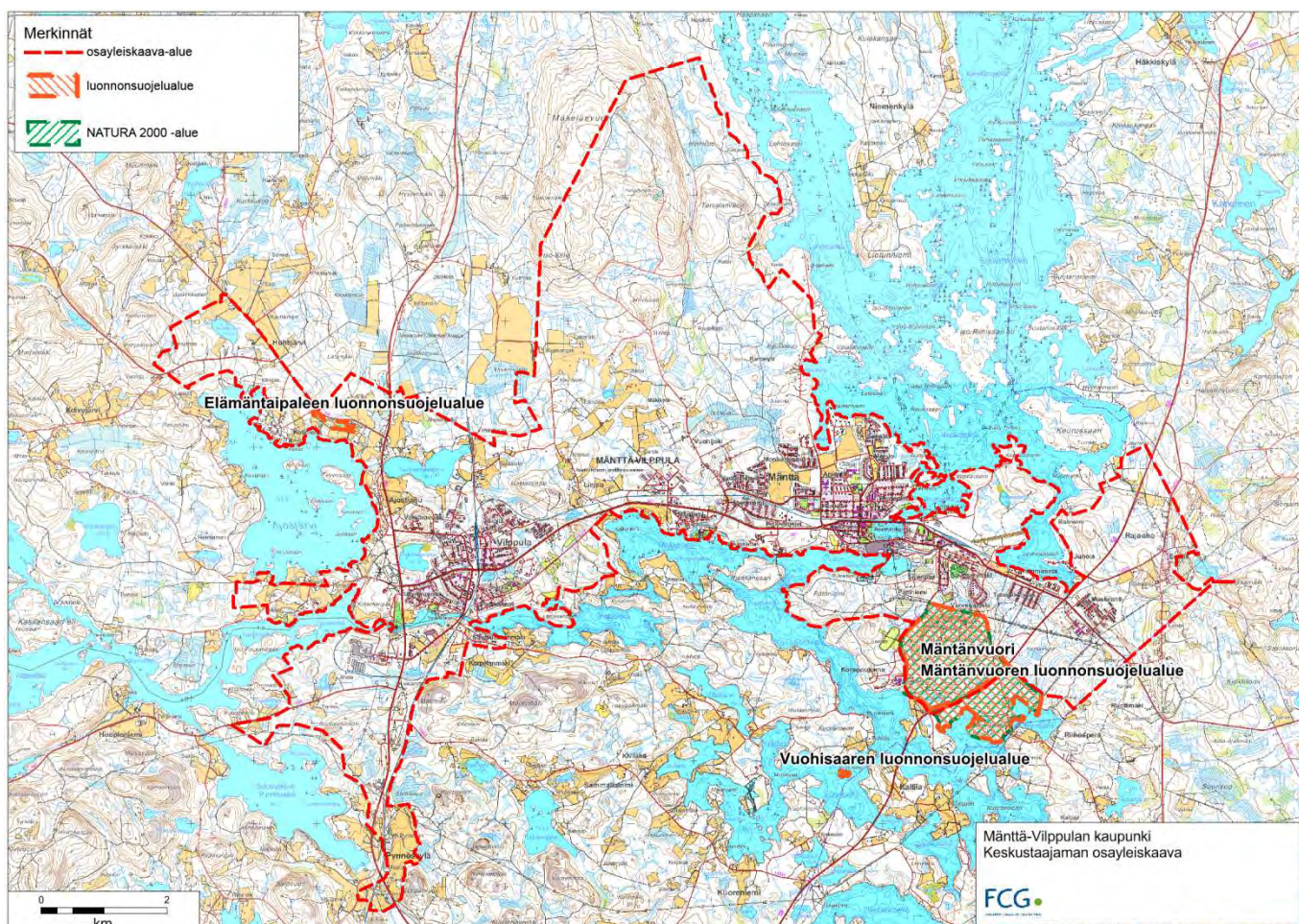
Kuva 13. Vähä-Kangasjärvi on rehevöitynyt vesistö ihmisen vaikutuspiirissä.

18.11.2015

4.4 Luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet

Selvitysalueelle sijoittuvat ja sitä lähimmät suojelualueet ovat Mäntänvuoren luonnonsuojelualue ja Natura 2000-alue, Vuohisaaren luonnonsuojelualue sekä Elämäntaipaleen luonnonsuojelualue.

Näistä Mäntänvuori on merkittävä metsäalue, johon sisältyy vanhan metsän piirteitä, suoalueita ja kalliolaikkuja. Siellä on monipuolisia kasvillisuustyyppisiä: puolilehtoja, harjukasvillisuutta, puronvarsilehtoa, lehtokorpea ja vanhaa metsää. Iäkkäimmät männyt ovat ehkä noin 200-vuotiaita.

Kuva 1. Kaava-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuvat luonnonsuojelu- ja NATURA-alueet (© Ympäristö- ja paikkatietopalvelu OIVA 2015).

4.5 Liito-orava

Kevään 2015 maastoinventoinnissa löydettiin liito-oravan elinalue Sassinniemen louhaisosasta Sammallahdesta. Papanoita löytyi alueelta yhteensä 12 puun juurelta.

Sammallahden liito-oravametsä sijaitsee Rusinselän etelärannalla (kuvat 14 ja 15). Metsän puusto koostuu varttuneesta kuusesta, koivusta, haavasta ja männystä. Keski-alueilla metsän kenttäkerroksen kasvillisuus viittaa tuoreen kankaan kasvillisuuteen, kun taas reuna-alueilla kasvillisuus on rehevämpää lehtomaisen kankaan kasvillisuutta.

18.11.2015

Metsän etelä- ja länsiosassa kasvaa järeää haapaa, joista osa on kolopuita. Yhdessä haavassa myös havaittiin vanha linnunpönttö, joka on potentiaalinen liito-oravan pesäpaikka. Metsän itäosissa puusto kuusivaltaista ja useat alueen kuusista ovat kooltaan järeitä. Risupesiä alueella ei havaittu, mikä johtuu osittain pesien hankalasta havaittavuudesta suuressa kuusessa.

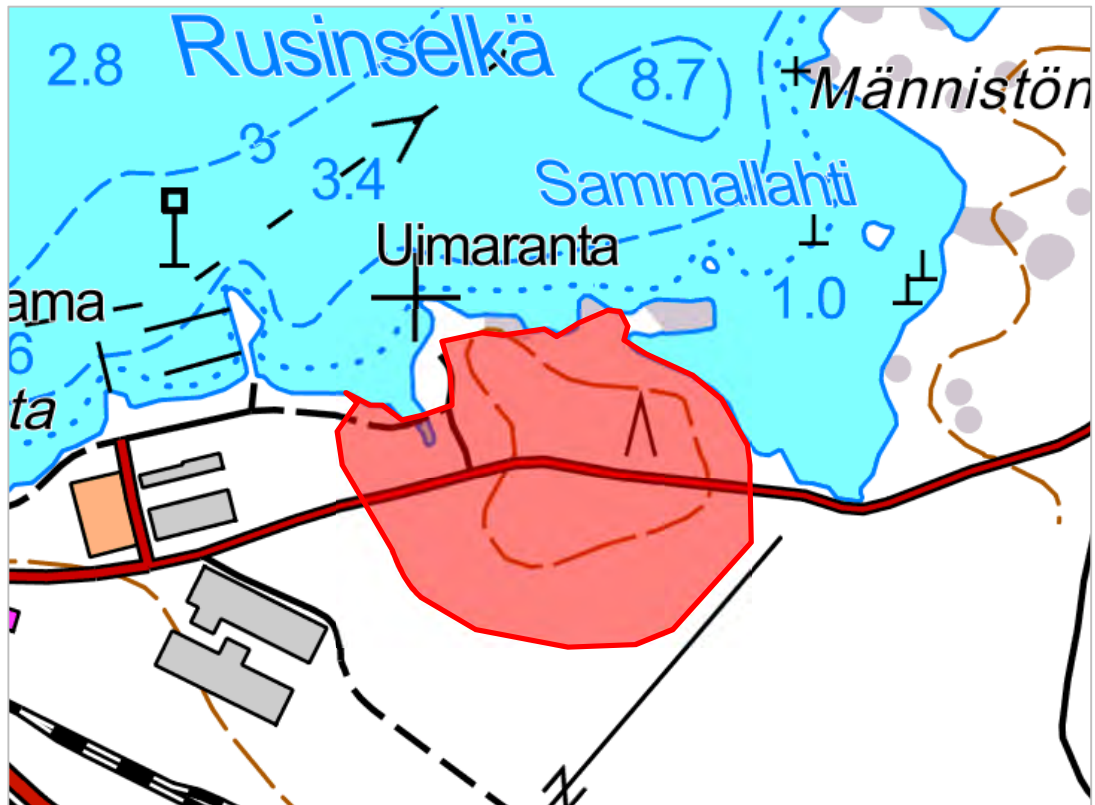
Liito-oravametsästä on kulkuyhteys etelään koivuvaltaiselle alueelle, mikä on todennäköistä liito-oravan ruokailualueita. Liito-oravalla on myös kulkuyhteys itään, missä sijaitsee liito-oravan elinympäristöksi potentiaalista kuusikkoa.

Kaavoitettavalle alueelle sijoittuu myös **Pättiniemen liito-oravametsä**, josta on aiempia liito-oravahavaintoja vuodelta 2007. Aluetta ei tutkittu tämän selvityksen yhteydessä, mutta metsäkuvio on edelleen liito-oravalle sopivaa elinympäristöä.

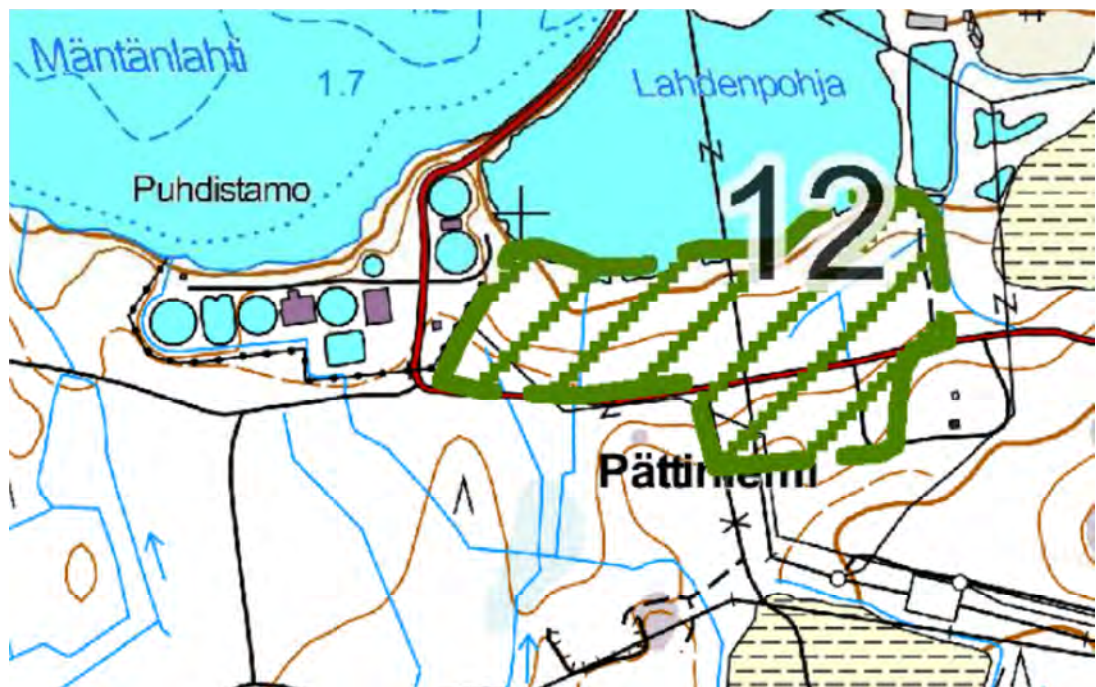

Kuva 14. Sammallahden liito-oravametsää.

18.11.2015

Kuva 15. Sammallahden liito-oravan elinalueen rajaus

Kuva 16. Pättiniemen liito-oravan elinalueen rajaus

18.11.2015

4.6 Linnusto

Kaavoitettavalta alueelta ei tehty varsinaista erillistä linnustaselvitystä. Selvitysalueen pesimälinnuston yleispiirteitä selvitettiin Lintuatlaksen aineiston avulla. Valtakunnallisessa Lintuatlashankkeessa on selvitetty koko Suomen pesimälinnuston levinneisyyttä 10 x 10 km suuruisilla atlasruuduilla vuosina 2006–2010. Mänttä-Vilppulan ruutujen selvitysaste on erinomainen. Mäntän ruudulla (Ruutu 688:337) pesii varmasti 58, todennäköisesti 47 ja mahdollisesti 15 lajia (yht. 120). Vilppulan ruudulla (Ruutu 688:336) pesii varmasti 65, todennäköisesti 42 ja mahdollisesti 12 lajia (yht. 119).

Selvitysalueelle sijoittuu elinympäristöjä keskustan asutusalueiden, peltoalueiden, sekä teollisuusalueiden ja ihmisvaikutuksen alaisten puistoalueiden sekä vesistöjen lisäksi myös metsäisiä alueita. Tavanomaisilla astutusalueilla elävä linnusto koostuu pääosin Suomen yleisimmistä ja runsaslukuisempina esiintyvistä lajeista, jotka tulevat hyvin toimeen myös ihmisvaikutteisilla alueilla. Näitä lajeja ovat mm. peippo, pajulintu, punarinta, rautiainen, mustarastas, räkättirastas, laulurastas, punakylkirastas, hippiäinen, harmaasieppo, talitaainen, sinitiainen, kuusitiainen ym.

Uhanalaisista lajeista **Vilppulan ruudun** alueella pesii **varmasti tai todennäköisesti** ainakin punasotka (VU), tukka- ja isokoskelo (NT), teeri ja metso (NT), sääksi (NT), rantasipi (NT), naurulokki (NT), selkälokki (VU), huuhekaja (NT), keltävästäräkki (VU), kivitasku (VU) sekä sirittäjä (NT). Edellisten lisäksi Suomen luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) ja luonnonsuojeluasetuksen (14.2.1997/160) nojalla uhanalaisista (U) lajeista Vilppulan ruudulla pesii varmasti tai todennäköisesti ainakin hiirihaukka. Atlasruudussa varmasti tai todennäköisesti pesivistä lajeista 20 lajia on luettu Suomen kansainväliseksi vastuulajiksi (Leivo 1996). EU:n lintudirektiivin liitteen I lajistoon kuuluu 16 lajia (79/409/ETY).

PVi = lintuatlaksen pesimävarmuusindeksi, UHEX = Suomen lajien uhanalaisuusluokittelu (VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä (Rassi ym. 2010), RT = alueellisesti uhanalainen (Rajasärkkä ym. 2013)), Lsl. = Suomen luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) ja luonnonsuojeluasetuksen (14.2.1997/160) nojalla uhanalainen (U) laji, EVA = Suomen kansainvälinen vastuulaji (Leivo 1996), EU = EU:n lintudirektiivin (79/409/ETY) liitteen I laji, Elinympäristö = lajin ensisijainen elinympäristö Väisänen ym.(1998) luokituksen mukaan. Suomen vastuulajeja ovat erityisesti karujen vesien, soiden ja boreaalisten havumetsien lajit, sekä eräät Itämeren linnut.

Vilppula (Ruutu 688:336)							
Laji	Pesimisvarmuus	Pvi	UHEX	Lsl.	RT	EVA	EU
Laulujoutsen (Cygnus cygnus)	varma	73				x	x
Haapana (Anas penelope)	varma	73				x	
Tavi (Anas crecca)	varma	73				x	
Sinisorsa (Anas platyrhynchos)	varma	81					
Lapasorsa (Anas clypeata)	todennäköinen	50					
Punasotka (Aythya ferina)	todennäköinen	50	VU				
Tukkasotka (Aythya fuligula)	todennäköinen	50				x	
Telkkä (Bucephala clangula)	varma	80				x	
Uivelo (Mergellus albellus)	mahdollinen	20				x	x
Tukkakoskelo (Mergus serrator)	varma	73	NT			x	
Isokoskelo (Mergus merganser)	varma	73	NT			x	
Pyy (Bonasa bonasia)	varma	81					x
Riekko (Lagopus lagopus)	mahdollinen	20	NT		x		
Teeri (Tetrao tetrix)	varma	70	NT			x	x
Metso (Tetrao urogallus)	todennäköinen	50	NT			x	x
Fasaani (Phasianus colchicus)	varma	70					
Kuikka (Gavia arctica)	varma	81					
Silkkiuikku (Podiceps cristatus)	varma	73					
Härkälintu (Podiceps grisegena)	varma	73					

18.11.2015

Vilppula (Ruutu 688:336)							
Laji	Pesimisvarmuus	Pvi	UHEX	Lsl.	RT	EVA	EU
Mustakurkku-uikku (<i>Podiceps auritus</i>)	mahdollinen	20	VU	x			
Kaulushaikara (<i>Botaurus stellaris</i>)	todennäköinen	40					x
Kanahaukka (<i>Accipiter gentilis</i>)	varma	82					
Varpushaukka (<i>Accipiter nisus</i>)	varma	70					
Hiirihaukka (<i>Buteo buteo</i>)	todennäköinen	60		x			
Sääksi (<i>Pandion haliaetus</i>)	varma	82	NT				x
Tuulihaukka (<i>Falco tinnunculus</i>)	varma	70					
Nuolihaukka (<i>Falco subbuteo</i>)	varma	73					
Nokikana (<i>Fulica atra</i>)	varma	73					
Kurki (<i>Grus grus</i>)	varma	70					x
Töyhtöhyppä (<i>Vanellus vanellus</i>)	varma	70					
Taivaanvuohi (<i>Gallinago gallinago</i>)	todennäköinen	60					
Lehtokurppa (<i>Scolopax rusticola</i>)	varma	81					
Kuovi (<i>Numenius arquata</i>)	todennäköinen	60				x	
Valkoviklo (<i>Tringa nebularia</i>)	todennäköinen	63				x	
Metsäviklo (<i>Tringa ochropus</i>)	todennäköinen	63					
Liro (<i>Tringa glareola</i>)	mahdollinen	20			x	x	x
Rantasipi (<i>Actitis hypoleucos</i>)	todennäköinen	63	NT			x	
Pikkulokki (<i>Hydrocoloeus minutus</i>)	todennäköinen	60				x	x
Naurulokki (<i>Larus ridibundus</i>)	varma	80	NT				
Kalalokki (<i>Larus canus</i>)	varma	80					
Selkälokki (<i>Larus fuscus</i>)	todennäköinen	60	VU	x		x	
Harmaalokki (<i>Larus argentatus</i>)	todennäköinen	50					
Kalatiira (<i>Sterna hirundo</i>)	varma	80				x	x
Kesykyhky (<i>Columba livia</i>)	varma	70					
Sepelkyhky (<i>Columba palumbus</i>)	varma	70					
Käki (<i>Cuculus canorus</i>)	todennäköinen	40					
Huuhkaja (<i>Bubo bubo</i>)	todennäköinen	40	NT			x	x
Varpuspöllö (<i>Glaucidium passerinum</i>)	varma	70				x	x
Lehtopöllö (<i>Strix aluco</i>)	varma	82					
Viirupöllö (<i>Strix uralensis</i>)	varma	82					x
Helmipöllö (<i>Aegolius funereus</i>)	mahdollinen	20	NT			x	x
Tervapääsky (<i>Apus apus</i>)	todennäköinen	50					
Käenpiika (<i>Jynx torquilla</i>)	mahdollinen	20	NT				
Harmaapäätikka (<i>Picus canus</i>)	mahdollinen	30					x
Palokärki (<i>Dryocopus martius</i>)	varma	82					x
Käpytikka (<i>Dendrocopos major</i>)	varma	82					
Pikkutikka (<i>Dendrocopos minor</i>)	varma	70					
Pohjantikka (<i>Picoides tridactylus</i>)	varma	82				x	x
Kiuru (<i>Alauda arvensis</i>)	todennäköinen	60					
Haarapääsky (<i>Hirundo rustica</i>)	varma	70					
Räystäspääsky (<i>Delichon urbicum</i>)	varma	70					
Metsäkivinen (<i>Anthus trivialis</i>)	varma	70					
Keltävästäräkki (<i>Motacilla flava</i>)	varma	70	VU	x			
Västäräkki (<i>Motacilla alba</i>)	varma	70					
Peukaloinen (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	varma	70					
Rautiainen (<i>Prunella modularis</i>)	todennäköinen	40					
Punarinta (<i>Erithacus rubecula</i>)	varma	81					
Satakieli (<i>Luscinia luscinia</i>)	mahdollinen	20					
Leppälintu (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	todennäköinen	60				x	
Pensastasku (<i>Saxicola rubetra</i>)	todennäköinen	60					
Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	todennäköinen	63	VU	x			
Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)	varma	70					

18.11.2015

Vilppula (Ruutu 688:336)							
Laji	Pesimisvarmuus	Pvi	UHEX	Lsl.	RT	EVA	EU
Räkättirastas (Turdus pilaris)	varma	82					
Laulurastas (Turdus philomelos)	varma	81					
Punakylkirastas (Turdus iliacus)	varma	81					
Kulorastas (Turdus viscivorus)	varma	70					
Pensassirkkalintu (Locustella naevia)	mahdollinen	20					
Ruokokerttunen (Acrocephalus schoenobaenus)	todennäköinen	60					
Luhtakerttunen (Acrocephalus palustris)	todennäköinen	60					
Viitakerttunen (Acrocephalus dumetorum)	mahdollinen	20					
Mustapäkärttu (Sylvia atricapilla)	todennäköinen	40					
Lehtokerttu (Sylvia borin)	todennäköinen	63					
Hernekerttu (Sylvia curruca)	todennäköinen	60					
Pensaskerttu (Sylvia communis)	varma	70					
Idänuunilintu (Phylloscopus trochiloides)	todennäköinen	40					
Sirtittäjä (Phylloscopus sibilatrix)	todennäköinen	60	NT				
Tiltaltti (Phylloscopus collybita)	todennäköinen	60					
Pajulintu (Phylloscopus trochilus)	varma	73					
Hippiäinen (Regulus regulus)	varma	73					
Harmaasieppo (Muscicapa striata)	varma	73					
Pikkusieppo (Ficedula parva)	todennäköinen	60					x
Kirjosieppo (Ficedula hypoleuca)	varma	82					
Pyrstötiainen (Aegithalos caudatus)	todennäköinen	50					
Hömötiainen (Parus montanus)	varma	82					
Töyhtötiainen (Parus cristatus)	varma	73					
Kuusitiainen (Parus ater)	varma	82					
Sinietiainen (Parus caeruleus)	varma	73					
Talietiainen (Parus major)	varma	82					
Puukiipijä (Certhia familiaris)	varma	73					
Pikkulepinkäinen (Lanius collurio)	todennäköinen	60					x
Isolepinkäinen (Lanius excubitor)	todennäköinen	40					
Närhi (Garrulus glandarius)	varma	73					
Harakka (Pica pica)	varma	81					
Naakka (Corvus monedula)	varma	70					
Varis (Corvus corone)	varma	70					
Korppi (Corvus corax)	varma	73					
Kottarainen (Sturnus vulgaris)	todennäköinen	40					
Varpunen (Passer domesticus)	varma	72					
Pikkuvarpunen (Passer montanus)	todennäköinen	50					
Peippo (Fringilla coelebs)	varma	73					
Viherpeippo (Carduelis chloris)	todennäköinen	60					
Vihervarpunen (Carduelis spinus)	todennäköinen	60					
Urpiainen (Carduelis flammea)	todennäköinen	40					
Pikkukäpylintu (Loxia curvirostra)	varma	70					
Isokäpylintu (Loxia pytyopsittacus)	mahdollinen	20				x	
Punavarpunen (Carpodacus erythrinus)	mahdollinen	20	NT				
Punatulkku (Pyrrhula pyrrhula)	todennäköinen	60					
Keltasirkku (Emberiza citrinella)	todennäköinen	63					
Pajusirkku (Emberiza schoeniclus)	todennäköinen	63					

18.11.2015

Uhanalaisista lajeista Mäntän ruudulla varmasti tai todennäköisesti pesii punasotka (VU), tukkakoskelo (NT), metso ja teeri (NT), sääksi (NT), naurulokki (NT), selkälokki (VU), käenpiika (NT) mustaleppälintu (NT), kivitasku (VU), sirittäjä (NT), sekä puna-varpunen (NT). Atlasruudussa varmasti tai todennäköisesti pesivistä lajeista 15 lajia on luettu Suomen kansainväliseksi vastuulajiksi (Leivo 1996). 13 lajia on EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja.

PVi = lintuatlaksen pesimävarmuusindeksi, UHEX = Suomen lajien uhanalaisuusluokittelu (VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä (Rassi ym. 2010), RT = alueellisesti uhanalainen (Rajasärkkä ym. 2013)), Lsl. = Suomen luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) ja luonnonsuojeluasetuksen (14.2.1997/160) nojalla uhanalainen (U) laji, EVA = Suomen kansainvälinen vastuulaji (Leivo 1996), EU = EU:n lintudirektiivin (79/409/ETY) liitteen I laji, Elinympäristö = lajin ensisijainen elinympäristö Väisänen ym.(1998) luokituksen mukaan. Suomen vastuulajeja ovat erityisesti karujen vesien, soiden ja boreaalisten havumetsien lajit, sekä eräät Itämeren linnut.

Ruutu 688:337, Mänttä-Vilppula Mänttä							
Laji	Pesimisvarmuus	PV					
Laulujoutsen (Cygnus cygnus)	varma	73				x	x
Haapana (Anas penelope)	todennäköinen	40				x	
Tavi (Anas crecca)	todennäköinen	40				x	
Sinisorsa (Anas platyrhynchos)	varma	73					
Punasotka (Aythya ferina)	varma	70	VU				
Tukkasotka (Aythya fuligula)	mahdollinen	30	VU			x	
Telkkä (Bucephala clangula)	varma	73				x	
Tukkakoskelo (Mergus serrator)	varma	70	NT			x	
Isokoskelo (Mergus merganser)	varma	73				x	
Pyy (Bonasa bonasia)	varma	80					x
Teeri (Tetrao tetrix)	varma	73	NT			x	x
Metso (Tetrao urogallus)	varma	73	NT			x	x
Fasaani (Phasianus colchicus)	varma	70					
Kaakkuri (Gavia stellata)	mahdollinen	20	NT				x
Kuikka (Gavia arctica)	varma	70					x
Silkkiuikku (Podiceps cristatus)	varma	73					
Härkälintu (Podiceps grisegena)	varma	70					
Kanahaukka (Accipiter gentilis)	varma	70					
Varpushaukka (Accipiter nisus)	varma	70					
Hiirihaukka (Buteo buteo)	mahdollinen	30	VU	x			
Sääksi (Pandion haliaetus)	varma	70	NT				x
Tuulihaukka (Falco tinnunculus)	todennäköinen	40					
Ampuhaukka (Falco columbarius)	mahdollinen	20					x
Nuolihaukka (Falco subbuteo)	todennäköinen	63					
Luhtahuitti (Porzana porzana)	mahdollinen	20	NT				x
Nokikana (Fulica atra)	mahdollinen	20					
Kurki (Grus grus)	mahdollinen	30					x
Meriharakka (Haematopus ostralegus)	todennäköinen	60					
Pikkutylli (Charadrius dubius)	todennäköinen	50					
Töyhtöhyyppä (Vanellus vanellus)	varma	70					
Taivaanvuohi (Gallinago gallinago)	todennäköinen	60					
Lehtokurppa (Scolopax rusticola)	varma	70					
Kuovi (Numenius arquata)	todennäköinen	60				x	
Valkoviklo (Tringa nebularia)	mahdollinen	20				x	
Metsäviklo (Tringa ochropus)	todennäköinen	60					
Rantasipi (Actitis hypoleucos)	todennäköinen	60				x	
Pikkulokki (Hydrocoloeus minutus)	mahdollinen	20	NT			x	x
Naurulokki (Larus ridibundus)	varma	80	NT				
Kalalokki (Larus canus)	varma	80					
Selkälokki (Larus fuscus)	varma	80	VU	x		x	
Harmaalokki (Larus argentatus)	varma	80					

18.11.2015

Ruutu 688:337, Mänttä-Vilppula Mänttä							
Laji	Pesimisvarmuus	PV					
Kalatiira (Sterna hirundo)	varma	70				x	x
Kesykyhky (Columba livia)	varma	70					
Sepelkyhky (Columba palumbus)	todennäköinen	50					
Käki (Cuculus canorus)	todennäköinen	40					
Varpuspöllö (Glaucidium passerinum)	todennäköinen	40				x	x
Viirupöllö (Strix uralensis)	varma	82					x
Tervapääsky (Apus apus)	varma	70					
Kuningaskalastaja (Alcedo atthis)	mahdollinen	20	CR	x			x
Käenpiika (Jynx torquilla)	todennäköinen	40	NT				
Harmaapäätikka (Picus canus)	mahdollinen	20					x
Palokärki (Dryocopus martius)	todennäköinen	50					x
Käpytikka (Dendrocopos major)	varma	70					
Pikkutikka (Dendrocopos minor)	todennäköinen	60					
Pohjantikka (Picoides tridactylus)	todennäköinen	40				x	x
Kiuru (Alauda arvensis)	todennäköinen	40					
Törmäpääsky (Riparia riparia)	mahdollinen	20	VU	x			
Haarapääsky (Hirundo rustica)	varma	70					
Räystäpääsky (Delichon urbicum)	varma	70					
Metsäkivinen (Anthus trivialis)	todennäköinen	60					
Västaräkki (Motacilla alba)	varma	80					
Koskikara (Cinclus cinclus)	mahdollinen	30	VU	x			
Peukaloinen (Trogodytes troglodytes)	varma	73					
Rautiainen (Prunella modularis)	todennäköinen	40					
Punarinta (Erithacus rubecula)	todennäköinen	60					
Satakieli (Luscinia luscinia)	varma	70					
Mustaleppälintu (Phoenicurus ochruros)	todennäköinen	40	NT				
Leppälintu (Phoenicurus phoenicurus)	todennäköinen	60				x	
Pensastasku (Saxicola rubetra)	varma	80					
Kivitasku (Oenanthe oenanthe)	varma	70	VU	x			
Mustarastas (Turdus merula)	varma	80					
Räkättirastas (Turdus pilaris)	varma	80					
Laulurastas (Turdus philomelos)	varma	80					
Punakylkirastas (Turdus iliacus)	varma	80					
Kulorastas (Turdus viscivorus)	varma	80					
Pensassirkkalintu (Locustella naevia)	todennäköinen	40					
Viitasirkkalintu (Locustella fluviatilis)	todennäköinen	40					
Ruokokerttunen (Acrocephalus schoenobaenus)	todennäköinen	60					
Luhtakerttunen (Acrocephalus palustris)	todennäköinen	40					
Viitakerttunen (Acrocephalus dumetorum)	varma	70					
Kultarinta (Hippolais icterina)	todennäköinen	40					
Mustapääkerttu (Sylvia atricapilla)	todennäköinen	40					
Lehtokerttu (Sylvia borin)	todennäköinen	60					
Hernekerttu (Sylvia curruca)	todennäköinen	60					
Pensaskerttu (Sylvia communis)	todennäköinen	60					
Idänuunilintu (Phylloscopus trochiloides)	todennäköinen	40					
Sirittäjä (Phylloscopus sibilatrix)	todennäköinen	60	NT				
Tiltiltti (Phylloscopus collybita)	todennäköinen	60					
Pajulintu (Phylloscopus trochilus)	todennäköinen	60					
Hippiäinen (Regulus regulus)	todennäköinen	40					
Harmaasieppo (Muscicapa striata)	varma	73					

18.11.2015

Ruutu 688:337, Mänttä-Vilppula Mänttä							
Laji	Pesimisvarmuus	PV					
Pikkusieppo (<i>Ficedula parva</i>)	todennäköinen	50					x
Kirjosieppo (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	varma	74					
Pyrstötiainen (<i>Aegithalos caudatus</i>)	varma	70					
Hömötiainen (<i>Parus montanus</i>)	varma	70					
Töyhtötiainen (<i>Parus cristatus</i>)	varma	70					
Kuusitiainen (<i>Parus ater</i>)	todennäköinen	60					
Sinitäinen (<i>Parus caeruleus</i>)	varma	81					
Talitiainen (<i>Parus major</i>)	varma	80					
Puukiiپیچ (<i>Certhia familiaris</i>)	todennäköinen	60					
Pikkulepinkäinen (<i>Lanius collurio</i>)	varma	74					x
Isolepinkäinen (<i>Lanius excubitor</i>)	mahdollinen	20					
Närhi (<i>Garrulus glandarius</i>)	todennäköinen	60					
Harakka (<i>Pica pica</i>)	varma	73					
Naakka (<i>Corvus monedula</i>)	varma	73					
Varis (<i>Corvus corone</i>)	varma	70					
Korppi (<i>Corvus corax</i>)	varma	80					
Varpunen (<i>Passer domesticus</i>)	varma	73					
Pikkuvarpunen (<i>Passer montanus</i>)	varma	82					
Peippo (<i>Fringilla coelebs</i>)	varma	73					
Viherpeippo (<i>Carduelis chloris</i>)	todennäköinen	60					
Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)	varma	70					
Vihervarpunen (<i>Carduelis spinus</i>)	varma	70					
Urpainen (<i>Carduelis flammea</i>)	todennäköinen	40					
Pikkukäpylintu (<i>Loxia curvirostra</i>)	varma	70					
Punavarpunen (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	todennäköinen	60	NT				
Punatulkku (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	todennäköinen	50					
Nokkavarpunen (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	mahdollinen	30					
Keltasirkku (<i>Emberiza citrinella</i>)	todennäköinen	60					
Pajusirkku (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	todennäköinen	60					

4.7 Uhanalaiset luontotyypit ja lajit

Selvitysalueilta todettiin uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyypppejä. Niiden esiintyminen on mainittu arvokkaiden luontokohteiden kuvausten yhteydessä kappaleessa 4.8.

Selvitysalueilta ei ole tiedossa muita uhanalaisia lajeja kuin liito-orava (*Pteromys volans*) ja uhanalainen lintulaji. (Pirkanmaan ELY-keskus 5.3.2014)

4.8 Luontodirektiivin IV a lajit, lintudirektiivilajit

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista selvitysalueen eläimistöön kuuluu liito-orava, joka on valtakunnallisesti uhanalainen, vaarantunut laji (VU). Liito-oravan luontaisia elinympäristöjä ovat vanhat kuusivaltaiset sekametsät, joissa kasvaa järeitä haapoja, leppää ja koivua. Liito-oravametsissä on tyypillisesti eri-ikäistä puustoa ja useita eri latvuserroksia.

18.11.2015

Euroopan unionin Lintudirektiivin liitteen I suojeltavista lajeista selvitysalueella Lampis-
tenniemen tienoilla havaittiin palokärki (*Dryocopus martius*). Lisäksi useassa eri koh-
teessa havaittiin palokärjen ruokailusta kertovia jälkiä. Palokärki suosii elinympäristö-
nään vanhoja metsiä ja laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita mutta pesii myös varttuneis-
sa talousmetsissä.

4.9 Luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet ja kohteet

1.-4. Rantaluhdet

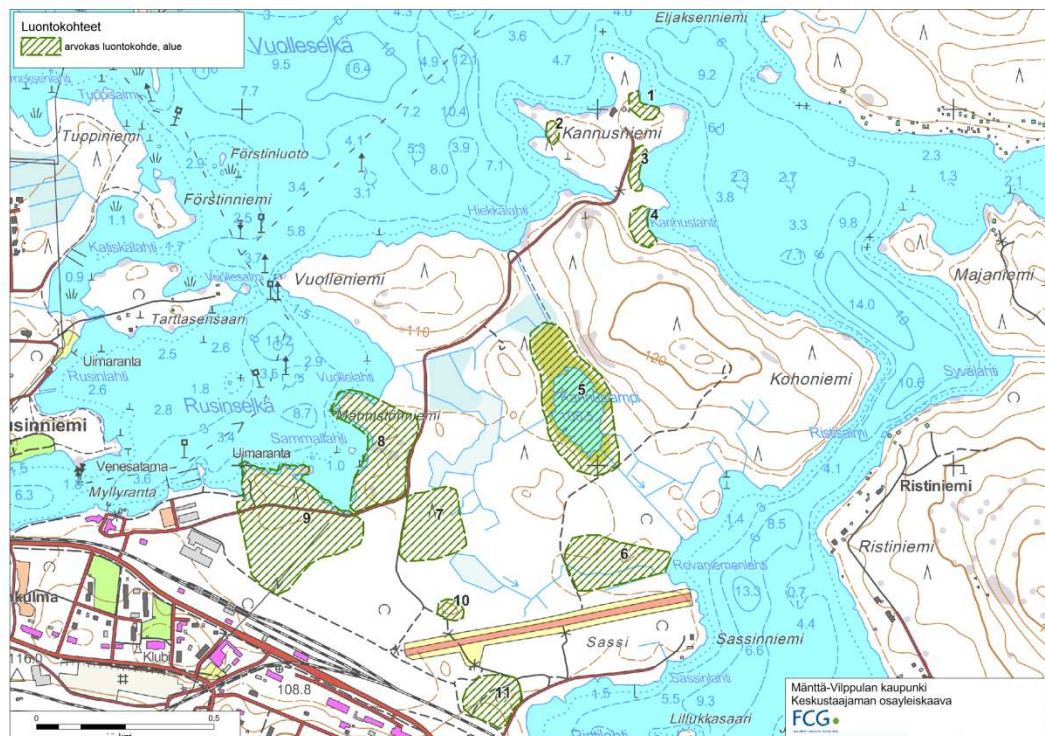
Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: pajuluhta (NT)

Pinta-ala: 7 ha

Kannusniemen alueella sijaitsevat pienet rantaluhtakuviot ovat mahdollisia metsälain
10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja niiden kasvillisuus kestää huonosti
kulutusta. Luhdet ovat myös linnuston kannalta arvokkaita. Kannusniemen alueella si-
jaitsee neljä pientä luhtaa lahdenpoukamissa ja ojien suilla. Luhtien puusto koostuu lä-
hinnä riukumaisesta harmaalepystä ja hieskoivusta ja useimmat luhdet ovatkin luokitel-
tavissa pajuluhdiksi (silmälläpidettävä NT luontotyyppi) niillä melko runsaana kasvavan
kiiltopajun perusteella. Kenttäkerroksen muodostavat vehka, rentukka, kurjenjalka,
tesma, terttu- ja ranta-alpi, luhtalemmikki, rönsyleinikki, luhtatähtimö, luhtalitukka,
pulosara, suoputki, luhtamatara, korpikastikka, rantaminttu, myrkkyykeiso, luhta-
vuohennokka sekä suo- ja korpiorvokki.

Kuva 17. Luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet ja kohteet 1-11 sijaitsevat Män-
tän keskustan koillispuolella.

18.11.2015

5. Kannuslampi

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: saraneva (VU), metsälammet (VU)

Pinta-ala: 7 ha

Sassin lentokentän pohjoispuolella sijaitsevaa Kannuslampea ympäröi kangasräme ja itse lammella on soistunut nebareunus. Kasvillisuus on säilynyt hyvin, jouhisaraa, kurjenjalka ja raate ovat valtalajeja. Laskuoja on kasvanut umpeen ja se kasvaa mm. vehkaa ja suoputkea. Metsälammen rantoja kiertää avoin suoneunus, jossa esiintyy suokasvillisuutta ja lammen reunassa saraikko. Lammen ja suon ominaispiirteet ja kasvillisuus ovat verrattain hyvin säilyneet ojituksesta huolimatta. Suoalue lammen ympärillä on mahdollinen metsälain 10 § erityisen tärkeä elinympäristö (vähäpuustoiset suot, pienten lampien välittömät lähiympäristöt).

Kuva 18. Kannuslampi

6. Tuore keskiravinteinen lehto (OMaT) ja erilaiset lehdon vaihtelumat

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)

Pinta-ala: 3 ha

Puusto alueella on tasaikäistä varttunutta talousmetsää, mutta kasvillisuudeltaan alue on lehtomaista kangasta, paikoin jopa tuoretta keskiravinteista lehtoa ja erilaisia lehdon vaihtelumatia jopa kosteaan keskiravinteiseen lehtoon saakka (Hiirenporraskäenkaalityyppi AthOT). Kasvillisuudesta mainittakoon vadelma, metsäalvejuuri, metsäimarre, sudenmarja, hiirenporras, karhunputki, huopa-ohdake punaherukka, metsäkurjenpolvi, hirvenkello, korpipaatsama sekä purtojuuri.

18.11.2015

Kuva 19. Lehtoa Rovaniemenlahden kohdalla Sassin alueella.

7.-8. Sassin vanhat metsät

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), kuivat runsasravinteiset lehdot (EN)

Sassinniemen lounais- ja länsiosissa on vanhoja monipuolisia rantametsiä ja lehtoa. Kohde 7 eli käenkaali – oravanmarjatyypin (OMaT) kuusilehto on mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Pensaskerroksessa kasvaa korpipaatsamaa ja vadelmaa. Kosteapohjaisen ja rehevän kenttäkerroksen lajistoa ovat metsäalvejuuri, käenkaali, oravanmarja, metsäimarre, hiirenporrass, isotalvikki, ojakellukka, lil-lukka, nuokkuhelnikkä, metsäkurjenpolvi, karhunputki, aitovirna, sormisara, rönsy-leinikki, huopaohdake, purtojuuri, niityhumala, maahumala, metsäorvokki ja korpiorvokki.

Kohde 8 eli Vuol-lehden – Vuolleniemen rantavyöhykkeen lehtomaiset lehtipuukankaat ovat paitsi maisemallisesti arvokkaat myös luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat. Rantavyöhykkeen eri-ikäistä lehtipuustoa kasvava metsä on linnustollisesti arvokas ja sillä voi olla merkitystä Sammallahden alueella elävien liito-oravien kannalta. Alueelle sijoittuu myös rantakallioita sekä niitty, joka on metsäsuunnitelmassa mainittu arvokkaana avainbiotooppina.

Rantametsissä ominaista on kivisyys ja kuivan nuokkuhelnikkä – linnunhernetyypin lehdon piirteet. Puusto on vaihtelevan ikäistä ja osin vanhaa järeää koivua ja haapaa, jonka seassa kasvaa useita vanhoja mäntyjä. Alueella on kasvussa runsaasti nuorta lehtipuustoa kuten harmaaleppää, pihlajaa, haapaa ja koivua.

18.11.2015

9. Sammallahden eteläpuoleinen lehtometsä

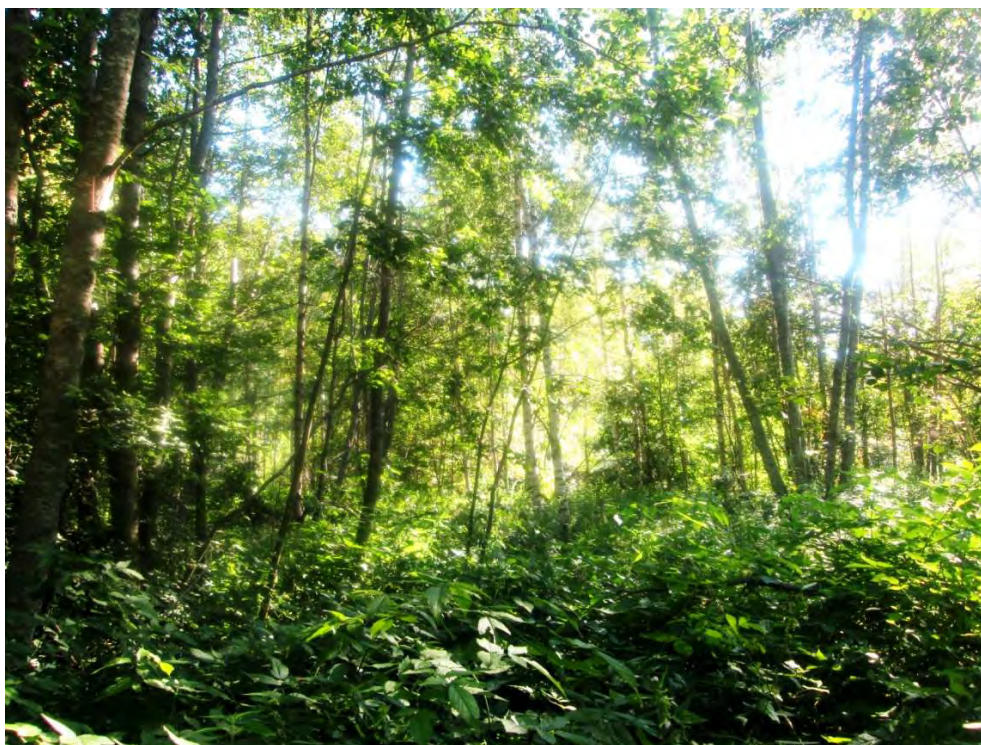
Arvoluokka: paikallisesti arvokas/ valtakunnallisesti arvokas (liito-oravaesiintymän osalta)

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: liito-orava (VU, luontodirektiivi liite IV a)

Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), kostea runsasravinteinen lehto (VU)

Pinta-ala: 8 ha

Sammallahden eteläpuolinen metsäalue on pitkälti lehtomaisen kankaan ja lehdon mosaiikkia ja sinne sijoittuu myös liito-oravaesiintymä (kuvattu kappaleessa 4.4). Alueella kasvaa paljon lehtipuuta ja maassa ja pystyssä on myös runsaasti lahoppua. Maannos on lehtomultaa. Kasvillisuudesta mainittakoon tuomi, joka on paikka paikoin valtapuuna, ylispuuna haapa. Kenttäkerroksen kasvillisuudessa vallitsee nokkonen, tertsuselja, vadelma, mustaherukka, puna-ailakki, metsäalvejuuri sekä lehtotesma. Alueelta löytyi myös joitakin lehtomatarakasvustoja. Paikoitellen lehto on ravinteisempaa ja kosteampaa: mesiangervo, vadelma ja nokkonen vallitsevat, paikoitellen alue on vuohenputki-valtaista suurruoholehtoa. Ihmisvaikutus näkyy täälläkin. Alue lienee ollut joskus kaatopaikkana, sillä alueella on paikoitellen todella paljon roskaa sammalten alla. Paikoin koivu ylispuuna, sekä harmaaleppä, pensaskerroksessa tuomi. Paikoitellen alue on kuitenkin ihmisvaikutuksesta huolimatta hyvää, joskin ihmisvaikutteista, tuoretta lehtoa.

Kuva 20. Lehtokasvillisuus on paikoin hyvin rehevää

Voimalinjan koillispuolella metsä muuttuu enemmän sekapuustoksi. Vanhoilla tienpohjilla ja pelloilla kasvaa paikoin hyvää lehtokasvillisuutta, valtalajeina vadelma, ojakelukka sekä mustaherukka. Alue on lehtomaisen kankaan ja lehdon mosaiikkia, paikka paikoin hyvää tuoretta runsasravinteista käenkaali-lillukkatyyppin (ORT) tuoretta lehtoa, paikoitellen lehto vaihettuu käenkaali-mesiangervotyyppin OFiT-runsasravinteiseksi suurruoholehdoksi.

18.11.2015

Kuva 21. Paikoitellen puustossa koivu on ylispuuna, valtapuustona nuoret kuuset. Kasvillisuus lähenee paikoitellen vanhalle pellon ja tienpohjalle kasvanutta tuoretta suurruoholehtoa, jossa vuohenputki, vadelma, mesiangervo dominoivat.

Kuva 22. Sammallahden eteläpuolella olevan tien eteläpuolella olevassa tuoreessa lehdossa on pieni, rehevöitynyt lampi

Alueella on myös osmankäämiluhta, kausikostea painanne, jonne tulee luhtaisuutta aika ajoin. Kasvillisuudesta mainittakoon kurjenjalka, mutaluikka, rantamatara, suohorsma, osmankäämi, viiltosara, pullosara, röyhyvihvilä sekä rätvänä.

18.11.2015

Kuva 23. Luhtavaikutteista kasvillisuutta Sammallahden lehtometsässä

18.11.2015

10. Kosteä keskiravinteinen lehtolaikku Hiirenporras-käenkaalityyppi (AthOT)

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit:

Uhanalaiset luontotyypit: kostea keskiravinteinen lehto (NT)

Pinta-ala: 0,4 ha

Lehtolaikku sijaitsee tiheähkössä talousmetsätaimikossa. Alueella on myös haapasäästöpuurykelmä. Maannos on multaa ja lehtolaikun ympärillä on lehtomaisen kankaan kasvillisuutta. Lehtolaikku ja sitä ympäröivä alue on muodostunut ilmeisesti vanhan pellon ja metsäautotien paikalle, johon on muodostunut lehtomaista kasvillisuutta. Kasvillisuudesta mainittakoon hiirenporras, käenkaali, oravanmarja, lillukka, metsäalvejuuri, mustaherukka, puna-ailakki, mesiangervo, metsäkurjenpolvi, korpi-imarre ja sudenmarja. Lehtolaikun ympärillä kasvoi entiselle pellolle muodostunutta talousmetsää, jossa koivu ylispuuna, nuoria kuusia joukossa, paikoin hyvää lehtokasvillisuutta. Alue melko ihmisvaikutteista, paikoin hyvää lehtokasvillisuutta, paikoin vanhoille pelloille on kasvanut lupiinikasvustoja. Lehdon alueella ei kuitenkaan kasva lupiinia.

Kuva 24. Lehtoa Sassin lentokentän pohjoispuolella

18.11.2015

11. Lehtujuotti Sassin lentokentän eteläpuolella

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyytit: Kosteä keskiravinteinen lehto (NT), tuore keskiravinteinen lehto (VU)

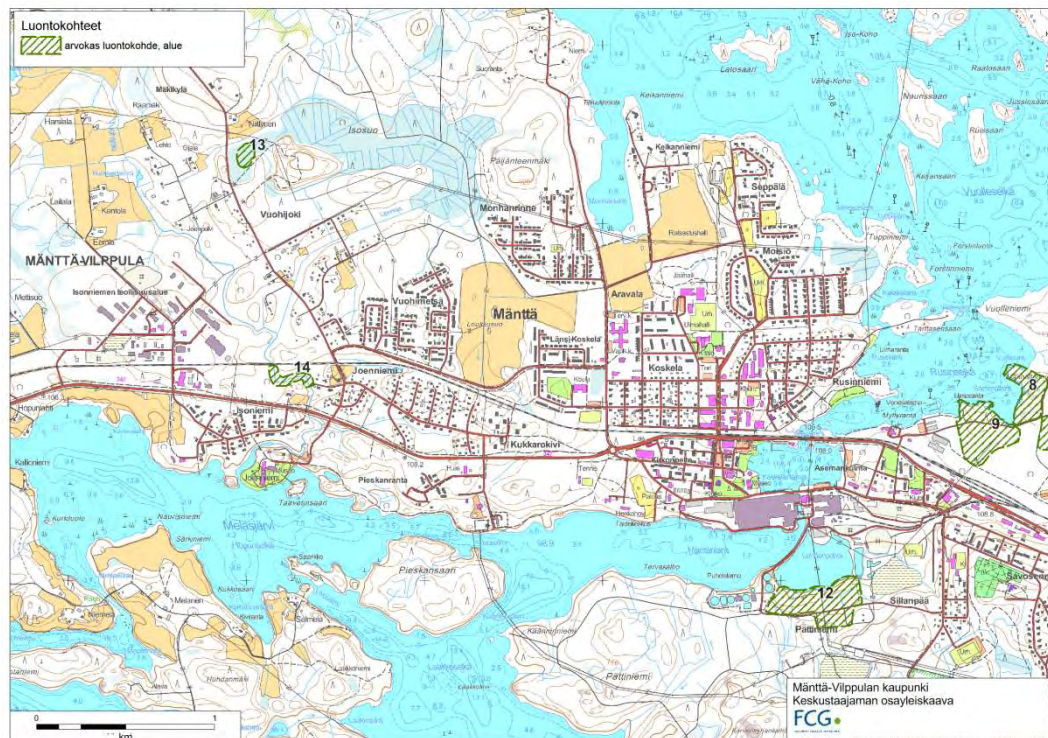
Pinta-ala: 2 ha

Lehtujuottia ympäröi lehtomaisen kankaan sekä tuoreen tuoreessa OMaT- lehdon eri vaihtumia. Puusto on varttunutta kuusikkoa, paikoin joukossa on muutamia hyvin järjettä kuusia ja kilpikaarnamäntyjä. Tien vieressä on rinne, jonka jälkeen kostea lehtujuotti, jossa kasvaa mm. hiirenporras, metsäalvejuuri, lehväsamalia, paatsama, mustaherukka, mesiangervo, rätvänä, nokkonen, vuohenputki, rönsyleinikki, koiranheisi sekä ojakellukka. Velhonlehteä kasvaa saniaisten juurella. Lehtujuotti vaihtuu lehtomaiseksi kankaaksi/ MT turvekankaaksi länteen päin mentäessä.

Kuva 25. Lehtujuotin kasvillisuutta

18.11.2015

Kuva 26. Kohteet 12–14 sijoittuvat Mäntän keskustan läheisyyteen.

12. Pättiniemi

Arvoluokka: valtakunnallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: liito-orava (VU, luontodirektiivin liitteen IV a laji)

Uhanalaiset luontotyypit: vanha kuusivaltainen lehtomainen kangas (NT)

Pättiniemen pohjoisrannan metsä on vaihtelevan ikäistä, pääosin vanhaa lehtomaista sekametsää, jossa kasvaa kuusen ohella runsaasti lehtipuuta kuten haapaa ja koivua. on aiempia liito-oravahavaintoja vuodelta 2007. Aluetta ei tutkittu tämän selvityksen yhteydessä, mutta metsäkuvio on edelleen liito-oravalle sopivaa elinympäristöä.

13. Vuohijoen neva

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: ombrotrofiset lyhytkorsinevat (NT)

Pinta-ala: 1 ha

Vuohijoen alueella on vanha, käytöstä poistettu kaatopaikka, joka on pensoittunut. Alue on pääosin tasaikäistä taimikkoa, paikoin mustikkaturvekangasta ja paikoin koivikkoa. Alueella kasvaa paljon haitallisia vieraslajeja kuten jättipalsamia ja jättiputkea. Vuohijoen pohjoisosassa on paikoin mustikkaturvekangasta.

Alueella on pieni kangasrämeen (KgR) ympäröimä lyhytkorsineva (LkN). Kohde on mahdollinen metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (vähäpuustoiset suot). Valtalajei-

18.11.2015

na mainittakoon tupasvilla, vaivaiskoivu, mänty ja koivu valtapuuna. Suon puuttomassa keskiosassa, jossa tupasvilla edelleen dominoi, mukaan tulee myös raate ja suokukka. Nevan keskellä kasvaa myös paljon rahkasaraa ja karpaloa. Suon reunoilla on pullo- ja viiltosaraikko. Suon toisella reunalla on umpeenkasvanut suo-oja, joka on kasvanut umpeen ja suon kasvillisuus, vesitalous ja ominaisuuspiirteet eivät ole radikaalisti muuttuneet.

Kuva 27. Vuohijoen nevaa

14. Vuohijoen uoma ja sen välitön lähiympäristö

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

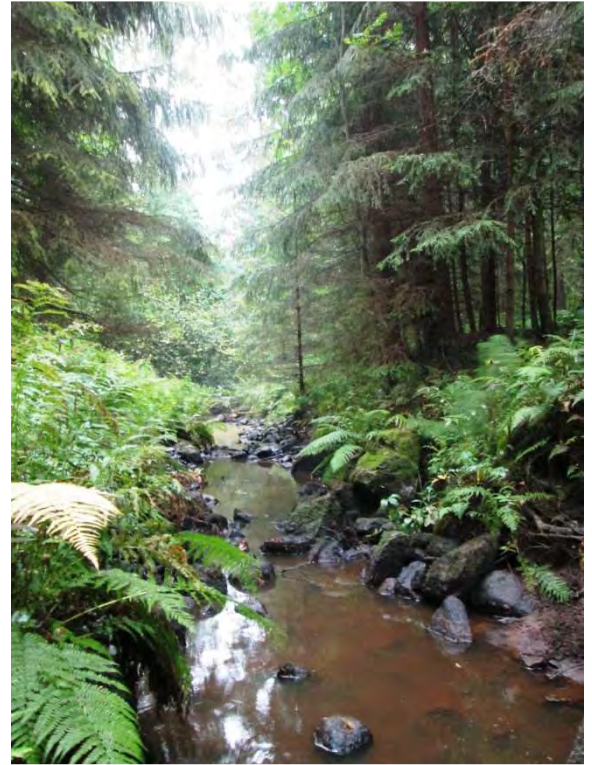
Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: tuore keskiravinteinen lehto (VU)

Pinta-ala: 2 ha

Vuohijoki on pääasiassa hyvin ihmisvaikutteinen, miltei ojamainen uoma. Nurmisen-lammi on samoin hyvin rehevöitynyt, umpeenkasvamassa oleva lampi. Joenniemen länsipuolella, Karjalantien pumppaamosta pohjoiseen Vuohijoen molemmin puolin on tuore puronvarsilehto molemmin puolin Vuohijokea. Joen uoma on tässä kohdin myös enemmän luonnontilaisen kaltainen, maapuita menee uoman yli sekä uoma on paikoin runsaskivinen. Jokivesi on tosin melko ravinteista ja sameaa. Lehtokasvillisuudesta mainittakoon sudenmarja, ojakellukka, koiranheisi, oravanmarja, käenkaali, metsäalvejuuri, hiirenporras, syyläjuuri, korpi-imarre, metsäkurjenpolvi, mesiangervo sekä vadelma. Tuomi on jokivarren lehdossa valtapuu, lisäksi kuusi, alueella on myös jonkin verran lahpuuta.

18.11.2015

Kuva 28. Vuohijoki reunoineen on mahdollinen Metsälain 10§:n erityisen tärkeä elinympäristö: pienvesien välittömät lähiympäristöt. Puron varrella on tuore lehto.

18.11.2015

Kuva 29. Kohteet 15–17 sijoittuvat Vilppulan keskustan ympärille.

15. Lampistenniemi

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyytit: tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU) ja kosteat keskiravinteiset lehdot (NT), metsäkortekorpi (VU)

Pinta-ala: 14 ha

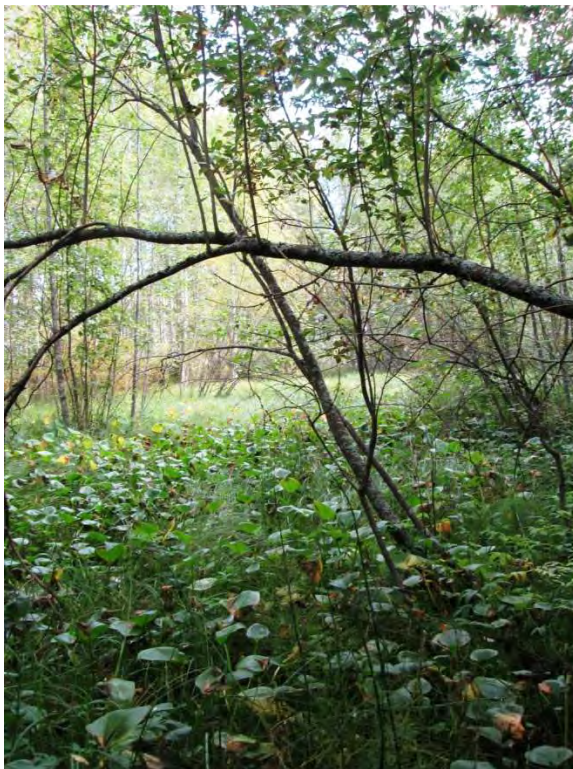
Lampistenniemi on rakentamaton alue Parkkivuoren eteläpuolella. Kokonaisuutena Lampistenniemi on eheäkokonaisuus, jossa on vanhempaa talousmetsää ja erilaisia lehdon vaihteluita. Alueen lehtolaikut ovat pienialaisia, ja ihmisen vaikutus niissä on sitä näkyvämpää, mitä lähempänä mantereita ollaan. Lampisenlahden länsipuolelta alkava Lampistenniemen pohjoispäässä kasvaa paikoitellen lehtomaista kasvillisuutta (Käenkaali-lillukkatyyppi, ORT) lehtipuuvälisessä sekametsässä. Ylispuuna koivu, alikasvoksena kuusi, myös raitaa, pihlajaa ja lehtipuun taimia on runsaasti. Koivikko on kasvanut vanhan metsäautotien sekä ilmeisesti vanhan pellon päälle. Ihmisvaikutteissa koivikossa on pieni lehtolaikku, jossa valtalajeina nokkonen, mesiangervo, mustaherukka sekä metsäälvejuuri sekä ojakellukka, myös sudenmarja, oravanmarja, käenkaalia sekä lehtisammalia.

18.11.2015

Kuva 30. Lampistenniemen lehtoaluetta

Lehtolaikun kyljessä on myös pienehkö koivikon ympäröimä suo, johon tulee luhtaisuutta järveltä. Luhtainen suo on pensoittumassa, kasveista mainittakoon mm. korpi-kaisla, kurjenjalka, vehka sekä pullosara.

Kuva 31. Lampistenniemen suo

Niemen kärkeä kohti kuljettaessa metsä vaihtuu lehtomaisen kankaan kautta MT -tyypin tuoreeksi kankaaksi. Metsä on paikoitellen varttuneempaa talousmetsäkuusikkoa, joukossa on myös joitakin komeita kilpikaarnamäntyjä. Alueella kasvaa runsaasti

18.11.2015

yövilkkää, joka onkin varjoisella metsänpohjalla kasvavana kasvina ainoita selvästi vanhaa metsää suosivia putkilokasvejamme ja merkki metsän häiriöttömästä kehityksestä. Lampisenniemen koillisrannoilla on paikoin myös lehtomaisuutta, lehtomaisen kankaan (OMT) ja tuoreen keskiravinteisen lehdon (OMaT) erilaisia vaihteluita. Lampisenniemen kärjen tuntumassa on soistumia, soistuneita juotteja sekä pieni metsäkorkeorpilaikku (MkK), jonka kasvillisuudesta mainittakoon korpilahkasammal, metsäalvejuuri, korpikastikka sekä metsäkorte. Lampisenniemen kärjessä sijaitsee myös saniaislehtujuotti, (Hiirenporras-Käenkaalityyppi AthOT) lehtomaisen kankaan keskellä. Alueella on monipuolinen, ja -lajinen puustorakenne, lisäksi jonkin verran lahoppua.

Kuva 32. Saniaislehtujuotti Lampisenniemen kärjen tuntumassa

Alueella on joitakin vanhojen metsäautotien pohjia, johon on aikoinaan kehittynyt hiirenporraslehtoa. Lampisenniemen kärjen tuntumassa on vaihtelevasti lehtomaisen kankaan mosaiikkia, joka välillä vaihtuu MT-tyyppin tuoreeksi kankaaksi, sekä välillä tuoreen lehdon laikkuja. Lampisenniemen eteläpuolella on myös erilaisia pienialaisia lehtomaisen kankaan sekä lehdon eri vaihteluita. Rantalehtomaista kasvillisuutta usein rinteessä, muttei ulotu rantaan asti, vaan rantavyöhyke enemmän karumpaa MT-tyyppiä. Maannos on kuitenkin lehtomultaa. Rannassa kasvaa sekarantapuustoa. Lampisenniemen etelä-lounaisrannassa on paikoitellen saraluhua, jossa kurjenpolvea, viiltosaraa, rantakukkaa, jousivihvilä sekä suoputki.

18.11.2015

Kuva 33. Pohjoiset kämmekkämme valkolehdokki (vas.) ja yövilkka kasvoivat Lampisenniemen alueella

Kuva 34. Lampisenniemen rantasaraikkaa

18.11.2015

16. Vilppulankoski

Arvoluokka: paikallisesti arvokas
Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -
Uhanalaiset luontotyypit: -

Vilppulankosken uomassa on erilaisia siltarakenteita, mutta pääosin vapaaksi koskeksi luettavissa oleva koski on sekä maiseman että luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas kohde.

17. Päijänteenlammi

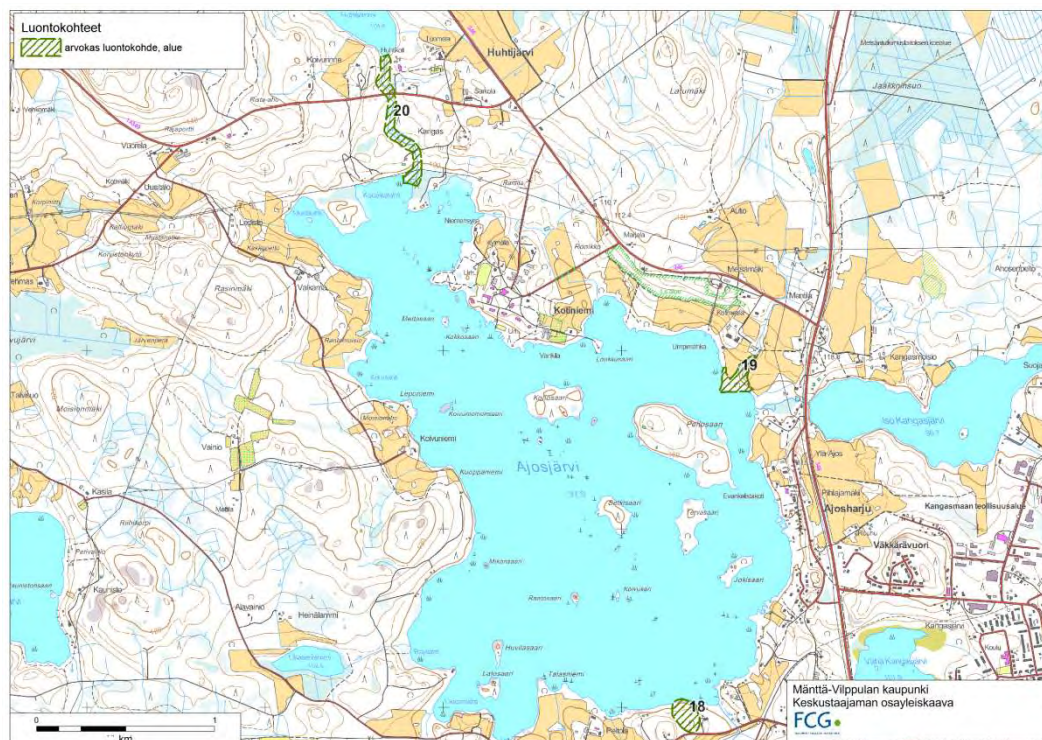
Arvoluokka: paikallisesti arvokas
Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -
Uhanalaiset luontotyypit: suolampi (NT)

Päijänteenlammi on pieni, kangasrämeen ympäröimä suolampi, jonka rannalla on yksi mökki. Metsälammen rantoja kiertää avoin suoreunus, jossa esiintyy suokasvillisuutta ja lammen reunassa saraikko. Kasvillisuudesta mainittakoot mm. rahkasara, tupasvilla, lakka, raate, karpalo. Suoreunukset ja kasvillisuus ovat verrattain hyvin ominaispiirteensä säilyttäneitä, mutta alueella on jo sijaintinsakin puolesta jonkin verran ihmisvaikutusta, lisäksi lähellä on tehdas ja iso tie. Lammen ja suon ominaispiirteet ovat kuitenkin verrattain hyvin säilyneet ihmisvaikutuksesta huolimatta. Lähiympäristön ominaispiirteet ovat säilyneet. Kohteella on mahdollinen Metsälain 10§:n erityisen tärkeä elinympäristö: Metsälain 10§:n kohta 7) *"pienvesien välittömät elinympäristöt"*. Pieni lampi ja pienten lampien välittömät elinympäristöt.

Kuva 35. Päijänteenlammi

18.11.2015

Kuva 36. Kohteet 18–20 sijoittuvat Ajosjärven ympärille.

18. Ajosjärven kaakkoisranta

Arvoluokka: Paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: kosteat keskiravinteiset lehdot (NT), kosteat runsasravinteiset lehdot (VU)

Pinta-ala: 2 ha

Inventoitu alue Ajosjärven eteläpuolella on pääosin ihmisvaikutteista, alueella on peltoja, rantasekapuustoa, luomutila sekä mökki- ja asuintontteja. Mäkitalon pohjoispuolella, tieltä alkavan vanhan talon/lahonneen ladon pihapiiristä alkaa suurehko lehtipuuvaltainen suurruoholehto, joka ulottuu miltei rantaan asti (paikoin käenkaalimesiangervotyyppin OFit kosteaa, runsasravinteista, paikoin kostea keskiravinteista Hiirenporras-käenkaalityypin AthOT lehtoa). Valta- ja ylispuuna on harmaaleppä, pensaskerroksessa valtalajeina mesiangervo ja hiirenporras, myös vadelmaa ja lehtipuiden taimia on runsaasti. Alueella on paikoin erirakenteinen puusto, ja paljon lahoppuuta. Myös nokkonen, ojakellukka, punaherukka, terttuselja ovat runsaita alueella. Alue vaihtuu rantaan päin kuljettaessa lehtomaisen kankaan kautta tuoreeksi MT-kankaaksi.

18.11.2015

Kuva 37. Hiirenporras-käenkaalityypin (AthOT) lehtoa Ajosjärven kaakkoisrannalla.

19. Niemi Umpimähkän eteläpuolella

Arvoluokka: Paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotypit: Lehdot, tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), pajuluhdet (NT)

Pinta-ala: 2 ha

Peltosaaren koillispuolella, mantereella oleva niemi on rantalehtoa, alueella on vanhoja uimamajoja sekä pukukoppeja, jotka jo rapistuneet. Niemi ehyt kokonaisuus, jonka luonnontilaisuus on päässyt kehittymään joitakin kymmeniä vuosia rauhassa. Niemi rajautuu hyvin jyrkästi peltoihin pohjoispuolella. Puusto on eri-ikäisrakenteista ja -lajista, ja alueella onkin paljon järeitä kuusia ja mäntyjä sekä paljon lahopuuta ja kolopuuta.

Kuva 38. Rantalehtoa Ajosjärven peltosaaren koillispuolella

Paikoin niemen koillispäässä puusto on hyvin tiheää, siellä ylispuuna on harmaaleppä, pensaskerros on hyvin tiheä, tuomea ja vadelmaa on runsaasti. Alueen pohjoispuolella kulkee perattu puro, ja se rajautuu jyrkästi viljelyspeltoon. Niemen kärkeen kulkee vanha, jo puustoittunut ja umpeenkasvanut tie, jossa lehtokasvillisuutta. Metsäalvejuuri, hiirenporras, metsäkorte, lehtovirmajuuri, ojakellukka, mesiangervo, kiolo, korpi-

18.11.2015

imarre ovat valtalajeja. Tuomi on niemen pohjoispuolella pensaskerroksen valtalaji yhdessä punaherukan ja vadelman kanssa.

Niemen kärkeä kohti kuljettaessa puuston koko ja ikä kasvaa, ylispuuna niemen kärjen tuntumassa ovatkin haapa, mänty sekä kuusi. Kasvillisuudessa mukaan tulee oravanmarja, käenkaali ja ahomansikka, lisäksi paikoin on runsaasti hiirenporrasta. Niemen lounaiskärjessä on tervaleppävaltainen rantaluhta, jossa valtapuuna tervaleppä ja koi-vu, mukana myös raitaa. Tervaleppäluhdan kenttäkerroksessa on viiltosaraikko, jossa kasvaa myös mesiangervoa, viitakastikkaa, järvikortetta sekä korpikaislaa. Kaakkoispuolella niemen kärkeä pajuluhta (PjLu), jossa kasvaa runsaammin myös kurjenmiekkää. Kokonaisuutena niemi on ehyt kokonaisuus, joka rajautuu jyrkästi peltoihin ja rantaan. Alue on tuoretta ravinteista, paikoin jopa runsasravinteista lehtoa.

20. Huhtipuro

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -

Uhanalaiset luontotyypit: Havumetsävyöhykkeen kangasmaiden purot (VU), tuore keskiravinteinen lehto (VU)

Pinta-ala: 0,2 ha

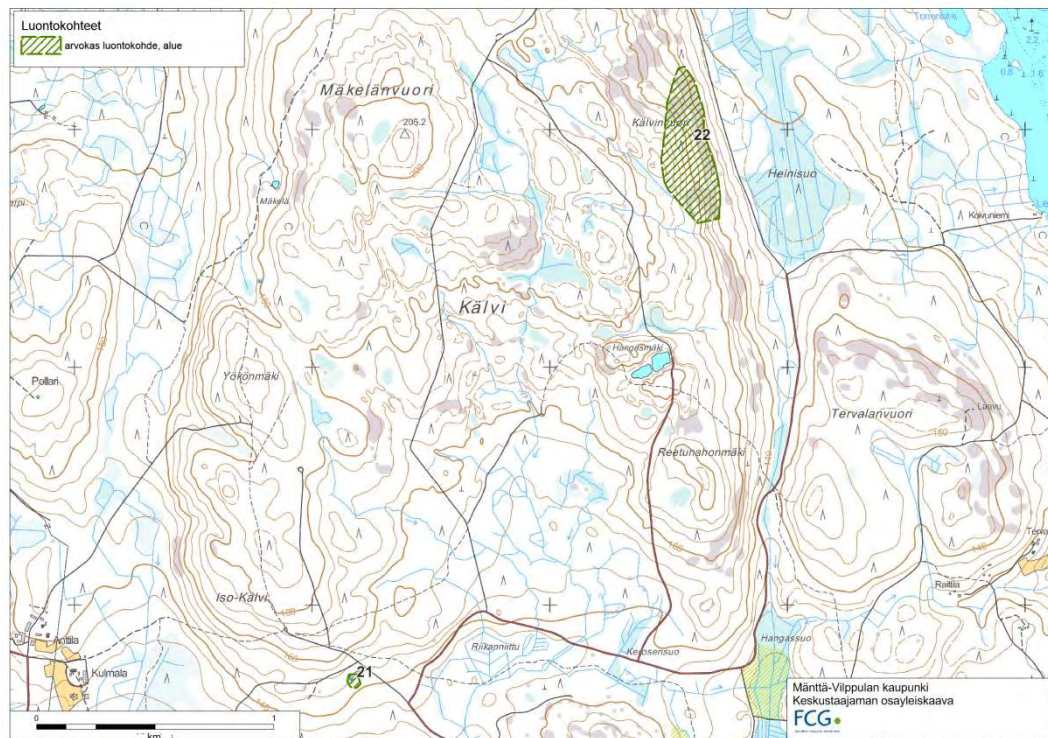
Huhtilampi on rehevöitynyt ja umpeenkasvava lampi. Huhtilammelta lähtee Huhtipuro kohti etelää. Puron yli Molemmiin puolin huhtipuroa on tuore keskiravinteinen (OMaT) purovarsilehto, jossa on paikoitellen jonkin verran lahoppua. Kasvillisuudesta mainittakoot hiirenporras, sudenmarja, oravanmarja, käenkaali ja metsäalvejuuri. Uoman yli on kaatunut lahoppua. Puro on paikoin runsaskivinen.

Kuva 39.

Kohteella on mahdollinen Metsälain 10§:n erityisen tärkeä elinympäristö: pienvesien välittömät lähiympäristöt. Purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen välittömät lähiympäristöt. Tuore, keskiravinteinen lehto (OMaT).

18.11.2015

Kuva 40. Kohteet 21 ja 22 sijoittuvat selvitysalueen pohjoisosaan.

21. Kälvin lähde ja lähteikkö

Arvoluokka: paikallisesti arvokas
Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -
Uhanalaiset luontotyytit: Lähteiköt (VU)
Pinta-ala: 0,2 ha

Kälvin alueella sijaitsee lähde. Alueella on yksi kaivo, josta lähtee noro. Miltei koko rinne on tihkupintaa, alueella kasvaa runsaasti saniaisia. Lisäksi alueella on yksi luonnon-tilainen lähde, josta lähtee noro/uoma. Metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen ja pienten lampien välittömät lähiympäristöt. Alueen kasvillisuudesta mainittakoon hiirenporras, korpi-marre, ojakellukka, sekä erilaiset lehtisammalet.

18.11.2015

Kuva 41. Puro ja tihkupinnan kasvillisuutta.

Kuva 42. Kälvin lähde

18.11.2015

22. Kälvinvuori

Arvoluokka: paikallisesti arvokas
Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit: -
Uhanalaiset luontotyypit: -
Pinta-ala: 10 ha

Kälvinvuoren alarinne tien vieressä on intensiivisesti käsiteltyä talousmetsää ja siinä on juuri tehty harvennushakkuita. Ylärinteellä on kuitenkin edustava kalliometsäkohde; alueella kasvaa vanhaa kitukasvuista mäntyä, varttunutta kuivahkoa kangasta. Puusto on kitukasvuista, paikoin vanhaakin ja kilpikaarnamäntyjä kasvaa alueella. Jäkäläpeite paikoin runsas ja koskematton, häiriötön, lisäksi rinteessä sijaitsee pieni louhikko. Eri-laisia poron- ja torvijäkälää, hirvenjäkälää sekä runsaasti riekonmarjaa ja puolukkaa.

Kuva 43. Kälvinvuori

18.11.2015

Kuva 44. Kälvinvuorta.

Kohteella on mahdollinen Metsälain 10§:n erityisen tärkeä elinympäristö: Metsälain 10§:n kohta 7) *"karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kallioid, kivikot ja louhikot, joiden ominaispiirre on harvahko puusto"*

5 Johtopäätökset

Selvitysalueen luontoarvot liittyvät suurimmaksi osaksi rantavyöhykkeiden reheviin luontotyyppeihin sekä pienvesiympäristöihin. Alueen kasvistolliset arvot sekä eläimistölliset arvot ja arvolajistopotentiali painottuvat näille samoille alueille ja ne myös muodostavat luontaisen ekologisen verkoston. Selvitysalueen laajemmat metsäalueet ovat tavanomaista voimakkaasti käsiteltyä talousmetsää, jolle sijoittuu niukasti luontoarvoja.